

Kaanaanmaa

Kaanaan koulun vanhempainyhdistys KANAVA ry
Kaanaan omakotiyhdistys ry
Kaanaan päiväkot
Raision Kaanaan Martat ry

Kaanaan kylälehti

NRO 1/2020

Säilytä tämä lehti!

Mikäli koronatilanne ensi kevääseen mennessä helpottuu:

Kaanaan Omakotiyhdistys järjestää

TEATTERIMATKAN RAUMALLE

lauantaina 20.3.2021 klo 13.00
alkavaan päivänäytökseen

Esityksenä Tapio Koivukarin romaaniin perustuva veijarimainen musiikkinäytelmä viinan salakuljettajista kieltolain aikaan.

Lähtö Raisiosta noin klo 10.00. Mahdollisuus ruokailuun Raumalla jossakin omavalintaisessa lounaspaikassa ennen esitystä.

Tiedotamme tarkemmin matkasta helmikuussa.

Kaanaan Omakotiyhdistys, Kaanaan Martat, Kaanaan koulun vanhempainyhdistys KANAVA ja Kaanaan Päiväkot järjestävät korona tilanteen niin salliessa

Koko Kaanaan Yhteisen

Puurojuhlan

torstaina 10.12. klo 18-19:30
Kaanaan koulun yläpihalla

Lämpimästi Tervetuloa!
Pukeuduthan sään mukaisesti.

TARJOLLA:

- Glögiä ja piparia
- Ponijelua
- Joulupuuroa
- Jouluista ohjelmaa
- Joulupukkikin saattaa vierailia
- Lapsille yllätyspussi!

Tapahtuma on maksuton, mutta pyydämme ilmoittamaan henkilömäärän (aikuiset+lapset) 1.12. mennessä:

kaanaanmaa.lehti@gmail.com tai
p. 050 556 4520 / Esko Lehtinen, OKY

KKK – Kaanaalaiset Kavereita Keskenään

Pääkirjoitus

Vetovoimainen Kaanaa

Kävelen sunnuntaiaamuna pitkin Kaanaan-tietä vasten auringonpaistetta takaisin kotia kohden. Olen kiertänyt Pepe -koiran kanssa Raisionlahden reunamilta peltoja pitkin ensin Tahvion koulun suuntaan ja sieltä takaisin Vesitornin mäen reunamaa pitkin takaisin avonaiselle Kaanaantielle. Matkalla on siluettina nähty Meyerin telakan nostureita ja valmis-teilla olevia laivoja, rauhallista Raisionlahden rantamaisemaa ja monenikäistä ja -näköistä omakotitaloa ja muuta rakennelmaa.

Kaanaa on yksi keskeinen kaupunginosa Raisiossa – omaleimainen ja itsellinen, lähellä mutta suojassa. Täältä on matkaa Raision ja Naantalin keskustoihin noin viisi kilometriä ja Turun torille vähän enemmän – kymmenen kilometriä. Molemmiin puolin Kaanaata kulkevat päätiet tekevät kulkemisesta helppoa – ainakin autoileville kaanaalaisille. Joukko-liikennemahdollisuudetkin ovat parantuneet merkittävästi viime vuosina.

Kaanaa on rakentunut nykyiseen malliinsa pikkuhiljaa. Viimeistään asuntomessut 1990-luvun puolivälissä antoivat nykyiselle Kaanaalle kehityssysäyksen. Kaavoitus on mahdollistanut monenlaisen rakentamisen ja se todellakin näkyy monimuotoisena yleisilmeenä. Kaanaassa rakennetaan sekä uusia asuinalueita, että täydennetään ja korjataan vanhempia asuinalueita. Aukkaat vaihtuvat useammin kuin ennen.

Miksi muuttaa Kaanaaseen? Näen, että Kaanaaseen muutetaan kolmesta pääsyystä: tullaan Turun seudulle töihin ja etsitään perheelle kotia, tai asutaan Turun seudulla ja halutaan perheelle enemmän tilaa tai luonnonläheisyyttä, tai tullaan takaisin tuttuun nuoruuden maisemiin. Joitakuita voi kiinnostaa Raision venesataman läheisyys tai jokin muu lähiympäristöön kuuluva erityispiirre. Toki syy voi

olla hyvinkin yksilöllinen, tykättyään vaikka taloon tai pihaan ilman sen erityisempiä alueeseen liittyviä syitä.

Mitkä ovat alueemme vetovoimatekijöitä? Kaanaa omakotivaltainen rauhallinen alue, mistä on lyhyet välimatkat kaikkialle Turun seudulla. Kaanaa on myös luonnonkaunis alue, missä mieli todella lepää ulkoillessa. Peruspalvelut lapsiperheille ovat lähellä, koska alueella sijaitsevat laadukkaat varhaiskasvatus- ja alakoulutoimipisteet. Veneilyn ystäville yksi Turun seudun paras lähisatama sijaitsee kivenheiton päässä. Lopuksi yksi merkittävä vahvuus asuinalueellamme on yhdessä tekemisen kulttuuri, josta tämäkin lehti on oivana esimerkkinä.

Kaiken kaikkiaan voimme paljon itse vaikuttaa siihen, miltä alueemme näyttää ulospäin, joten positiivisen mielen Kaanaan ja kaanaalaisten puolesta.

Kimmo Nurmi

Kaanaan Omakotiyhdistyksen puheenjohtaja

Kaanaassa toimivia yhdistyksiä ja seuroja

Kaanaan Omakotiyhdistys ry:
www.omakotiliitto.fi/kaanaanoky

HUOM täältä löytyy myös kaikki edellisten vuosien Kaanaanmaa-lehdet!

Kaanaan koulun vanhempainyhdistys Kanava ry:
www.facebook.com/Kaanaan-koulun-vanhempainyhdistys-Kanava-ry

Kaanaan päiväkodin vanhempainkerho:
www.facebook.com/kaanaan-päiväkodin-vanhempainkerho

Katteluksen Asukasyhdistys ry
www.facebook.com/groups/Kattelus/

Raision Kaanaan Martat:
www.facebook.com/Raision-Kaanaan-Martat
www.martat.fi/marttayhdistykset/raision-kaanaan-martat

Raision Pyryt ry:
www.raisionpyryt.fi

Raision Jumpparit:
www.raisionjumpparit.fi

Raision Nappulaliiga:
www.raifu.fi/nappulaliiga/

Kaanaan koulun salivuorot

	ma	ti	ke	to	pe	la	su
	Koulun käyttö	Koulun käyttö	Koulun käyttö	Koulun käyttö	Koulun käyttö		12-14 Koulu
						15:30 Kaanaan Oky	14-16 RaiFu
16:00							
16:30							
17:00							
17:30			RaJu	RaJu			
18:00							
18:30	RaJu	RaJu					
19:00							
19:30							
20:00			Kuula/yu	RaisU			
20:30		Raisio-Naantali opet					
21:00	Juonala						
21:30							

INFO Kaanaan omakotiyhdistys ry

Tarvitsetko juhlateltoa tai pensasleikkuria?

Yhdistyksellä on myös vuokraustoimintaa.

Juhlateltoa 3 m x 6 m (tiedustelut 040 8323 589)

Betonimylly (050 574 5654)

Kannettava äänentoistojärjestelmä esim. juhliin (040-7166755)

Akkukäyttöinen pensasleikkuri (050-5414464)

Oksasaha (02 439 7372)

Omakotitalkkari

Yhdistyksen kautta voit tilata omakotitalkkarin vaikka auttamaan pihatöissä. Tämän vuotisen talkkarin toimikausi on päättynyt lokakuun loppuun. Toivon mukaan voimme jatkaa toimintaa taas ensi vuoden puolella. Siitä ilmoitamme tarkemmin kevätpuolen tiedotteissa sekä netti- ja facebook-sivuilla. Kiitämme kaikkia talkkariasiakkaita yhteistyöstä.

Esko Lehtinen talkkariryöntejohtaja p. 050 556 4520

Lentopallovuoro

Yhdistyksellä on lentopallovuoro Kaanaan koulun liikuntasalissa lauantaisin klo 15.30 - 16.30.

Miten liittyä jäseneksi?

Omakotiyhdistyksen jäseneksi voi liittyä osoitteessa www.omakotiliitto.fi/kaanaanoky. Vuosimaksu 26,00 euroa sisältää jäsenyyden myös omakotiliitossa kaikkine jäsenetuineen.

Yhteystiedot

Yhdistyksen nettisivulta löydät myös yhdistyksen muut yhteystiedot. Voit ottaa yhteyttä yhdistykseen sähköpostilla kaanaanomakotiyhdistys@gmail.com tai puhelimitse 040-7166755 tai 050-5414464.

Aikaisemmat Kaanaanmaa- lehden numerot

Yhdistyksen nettisivulla on linkki kaikkiin aikaisemmin julkaistuihin Kaanaanmaa- lehtiin. Sieltä voit hakea uudelleen edellisten vuosien lehtien artikkelit.

Kaanaanmaa -lehti
Painos: 1100 kpl

Ilmoituskoot ja hinnat
1/16s 60€
1/8s 120€
1/4s 240€
1/2s 480€
1/1s 960€

Päätoimittaja:
Kristiina Löfgren

Toimituskunta:
Kimmo Nurmi, Kaanaan OKY
Esko Lehtinen, Kaanaan OKY
Katri Mikkola, Kaanaan Martat
Miia Suominen, KANAVA
Maria Virko, Kaanaan päiväkot

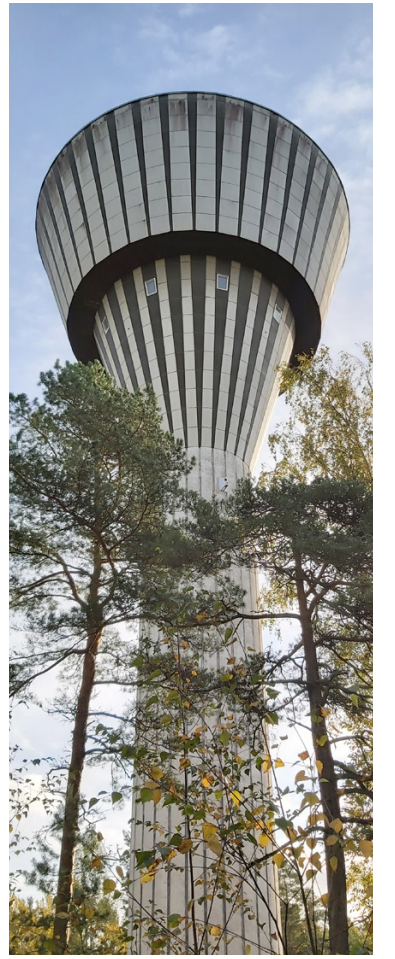
Painopaikka:
Salon Lehtitehdas

Taitto:
Turun ammatti-instituutti /
Media-alan opiskelija Tiia Malin
opettajanaan Markku Pennanen

Varaa ilmoitustilaa seuraavaan lehteen:
kaanaanmaa.lehti@gmail.com

Palautteet ja juttuideat:
kaanaanmaa.lehti@gmail.com

Kannen kuva:
Janne-Petteri Kumpulainen

Isovuoren luontopolku Vesitornin mäellä

Vesitorninmäki eli Isovuori muodostuu laajasta, useita erillisiä kumpareita käsittävästä kallioalueesta ja niiden välisistä notkelmista, joiden sisällä on sekä vesakkoa että myös vankkaa vanhaa metsää. Siellä ovat olleet marjastajien ja sienestäjien tuntemat nimikkopaikat, joista satoa on käyty keräämässä. Metsäluonto kuitenkin muuttuu ja marjapaikat ehtyvät puitten kasvun ja hakkuiden seurauksena. Joku alue on tullut hakkuiden takia vaikeakulkuisiksi jne. Asukkaat mäen ympäristössä ovat kuitenkin lisääntyneet ja uusia polkuja on mäelle tallattu sekä ihmisten, että eläinten toimesta. Kun

koko metsäalue on tullut Raision kaupungin omistukseen on ”omasaa” metsässä mukava liikkua.

Omakotiyhdistyksen toimesta mäelle on nyt raivattu ja merkitty n. 1,5 km mittainen polkureitti, joka kiertää pitkänomaisen mäen päästä päähän. Reitin nimellinen lähtöpaikka on Kaanaantien varrella Sommaroa vastapäätä olevan vanhan tienoikaisun kohdalla, mutta mäelle johtaa useita vanhoja polkuja muistakin suunnista, esim. Lampitieltä mäen pohjoispuolelta. Korkein kalliokumpare, +44 metriä merenpinnasta on 12 metriä korkeampi kuin vesitornin tasanne. Se sijaitsee merkityn reitin

sisäpuolella ja sinnekin johtaa useita polkuja. Polun varrelta löytyy myös muutamia jääkaudelta peräisin olevia isoja pyöreitä siirtolohkareita. Siellä voit sukeltaa myös parikymmentä vuotta sitten istutettuun, jo lähes kymmenmetriseksi venähtäneeseen lehtikuusimetsikköön.

Polun lähtöpisteissä ja sen varrella opastaulut ja se on merkitty maastoon sinisillä nauhoilla. Sinisen renkaan sisäpuolella on myös hyviä polkuja, joihin kannattaa käydä tutustumassa. Eksyä ei voi pahasti, koska aina läheltä löytyy merkitty reitti.

Isovuoren reitiltä voi poiketa

helposti Kaanaantien länsipuolelle, jo aiemmin laadituille Järviiniityn metsäpoluille. Sinne pääsee Louhelantieltä radan varrtta myöten tai Vuotamantien loppupäästä. Järviiniityntien varrelta löytyy opastaulujakin polkuverkolle. Myös Omakotiyhdistyksen nettisivulla on edellä mainitut kartat.

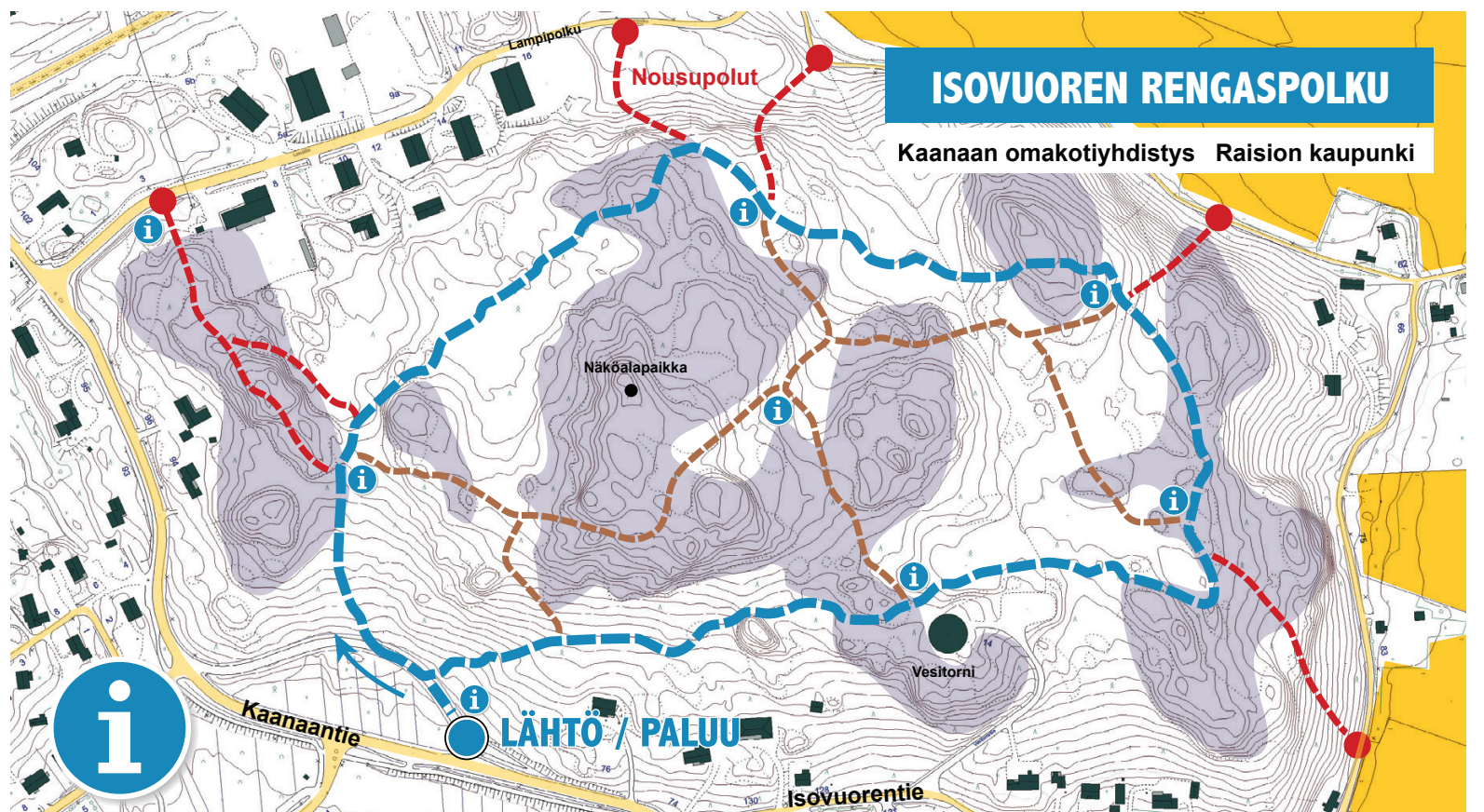
Tarkoitus on, että nämä reitit merkittäisiin myöhemmin myös Raision ulkoilureittiluetteloon. Raision kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aika sivulta löytyy luontopolun nimikkeen alta kartat kaikista ”virallisista” ulkoilureiteistä.

Kaanaan omakotiyhdistys kutsui

asukkaansa tutustumaan luontopolkuun lauantaina 10.10.2020 ja saimme Sakari Alarannan opastuksella kuulla mielenkiintoisia yksityiskohdita polun varrelta. Siellä voit nähdä mm. Tapion rännejä, eri lintujen pesiä, kelohonkia ja monia erilaisia metsätyyppejä. Mukavia luonnon omia levähdyspaikkojakin eväiden nauttimiseenkin löytyy.

Hyvät liikuntapaikat löytyvät läheltä!

Esko Lehtinen
Valokuvat: Kristiina Löfgren

Samuel Liukkonen ja Eelis Suominen seisovat vastapanostetun räjäytyskentän päällä.

Järviniityn katuremontti jatkui

Viime vuonna rakennettiin uudestaan Haikarintien vesi- ja viemäriputkistot ja katualue siitä haarautuvine osineen. Tämän kesän työnä on uusi Haikarin- ja Järviniityn -alueet yhdistävä Ristijärvenkatu sekä osa Järviniityn loppupäästä myös kunnallistekniikan osalta. Tämä yhdysreitti tulee hyvinkin tarpeelliseksi siinä vaiheessa, kun toivon mukaan ensi vuonna aletaan uudistaa Järviniityntien alla kulkevia putkistoja, silloinhan tie on koko ajan jostakin poikki ja peräpään asukkaat pääsevät maailmalle Haikarin kautta.

Tämän vuoden katu-urakan rakentaja on turkulainen katurakentamiseen suuntautunut yritys Infraroad Oy, joka viime vuonna tapahtuneeseen nimenmuutokseen asti tunnettiin VL-yhtymänä. Yrityksen palveluksessa on nelisenkymmentä miestä ja joukko alihankkijoita. Tänä kesänä heillä oli pari muutakin työmaata, mm. Luonnonmaalla Rymättylän tien varteen tuleva Naantalien kaupungin palvelukeskus.

Järviniityn työmaan valvojana kaupungin puolelta on, kuten viime vuonna Riku Järvinen. Infraroadin työmaamestarina toimii Tomi

Tomi Veräjänkorva

Veräjänkorva. Tomi kertoi töiden edenneen odotetusti. Kun tultiin Järviniityntien asuin-kiinteistöjen piiriin vaatii työ aikamoista järjestelyä että asukkaiden vedet ja sähköt, kuin myös heidän kulkumahdollisuutensa saadaan hoidetuksi. Tämän takia on tehty väliaikaisia teitä ja autoille pysäköintitilaa, jotka aikanaan puretaan pois, kun ajoradat valmistuvat.

Katurakentamisen edetessä me asukkaat taas huomasimme kuinka kallioisellaseudulla asumme, kallio löytyi tien alta melkein joka paikasta niin pinnasta, että putkien sinne saaminen edellytti louhintaa. Louhintatyöt urakoitsijalle tekee alihankintana Louhinta Rauhala.

Kohta pamahtaa!

Samuel Liukkonen ja Eelis Suominen seisovat vastapanostetun räjäytyskentän päällä. Samuelilla on ylipanostajan tutkinto ja 15 vuoden kokemus louhintatöistä. Hän on vastuussa kaikesta louhintatyön turvallisuuteen liittyvistä asioista, myös ympäristöön leviävästä tärinästä. Tärinän vaikutus rakennusten perustuksiin onkin lähellä asuvien suurin huolenaihe. Sallitulle tärinälle on olemassa normit, jota ei saa ylittää. Tärinää mitataan lähimpien rakennusten perustuksiin kiinnitettävillä tärinäantureilla. Tärinää voidaan vähentää paitsi pienemmillä kertapanoksilla myös ajastettujen nallien käytöllä, jolloin viereiset panosrivit räjähtävät pienellä (0,25 ms) viiveellä. Kylä ne paukut kuitenkin kuuluvat ja tuntuvat, suurempaa vahinkoa ei liene kuitenkaan tullut kuin erään naapurin puhuva vaaka oli herännyt kysymään ”mikä se oli” tai oikeastaan vaan, että ”valmis” punnitukseen.

Aika mukavasti ovat rakentajat suhtautuneet meihin asukkaisiin, ovat antaneet sellaisen vaikutelman, että ovat meidän töissämme. Kuukausi heillä on vielä aikaa saada työ valmiiksi. Päällystys ja muut viimeistelyt vielä odottavat vuoroaan. Toivottavasti ei talvi yllätä kesken kaiken.

Tekninen virasto laatii taas ensi vuoden investointiohjelman. Toivottavasti työ pääsee jatkumaan entistä kireämmästä rahatilanteesta huolimatta.

Teksti ja kuvat: Esko Lehtinen

Kaanaan entiset kaupat

”Tie on pitkä ja suuri maa, mutta kauppa aina kannattaa” lauletaan Kulkukauppias-rallissa. Kaupan kannattavuuteen on uskottu maailman sivun. Siitä on todisteina reilu vuosisata sitten Suomeen rantautunut osuuskauppaliikekin. Suotuista työpaikka-kehitys ja vilkastunut asutustoiminta toivat 1950 ja -60 -luvuilla Kaanaa – Paikkari-alueellekin paljon uusia perheitä. Autoja oli harvoilla ja jääkaapit harvinaisia. Päivittäisiä elintarvikkeita oli kätevintä hankkia lähietäisyydeltä kävelymatkan päästä. Kannattavuus on varmaan vaihdellut ajasta toiseen, mutta ”kehitys kehitty”, niin kuin sanotaan ja kyläkauppojen aika on mennyt Kaanaassakin lopullisesti ohi. Viimeinenkin, Risto Mattilan pyörittämä elintarvikekauppa lopetti toimintansa tämän vuoden helmikuussa. Kaupparakennukset ovat vielä jäljellä muistuttamassa tästä Kaanaankin kyläkauppojen kaudesta.

Turun Osuuskaupan Vierulan myymälä on rakennettu 1940 -luvun puolivälissä. Aluksi vain elintarvikkeita, mutta 1950 -luvulla Esko Walleniuksen aikana myymälän toiminta laajeni myös maataloustarvikkeisiin.

Paikkarin kaupan rakensivat Yrjö ja Hilka Lehtinen Raisiontien v. 1952. He aloittivat kaupanpidon seuraavana vuonna, mutta myivät kaupan edelleen v. 1953 Artturi ja Salli Ylis-Haakarille. He vuokrasivat kaupan edelleen Tarmolalle v. 1957. Kaupassa oli 2-3 myyjää. Alun perin talossa oli myös kauppiaan asuin-tilat. Vuonna 1963 koko alakerta otettiin kaupan käyttöön. Paikkarin kauppa lopetti toimintansa v. 1975.

Elorannan kauppa aloitti v. 1961 Salli Elorannan, myöhemmin Aira Wesmannin hoidossa.

Järviniityssä Helmi Tuomisen pitämä kauppa aloitti v. 1966. Annikki Aalto jatkoi vuodesta 1968 aina 70 -luvun lopulle asti.

Osuusliike Tarmolan myymälä avattiin Tauno Mattilan kauppakiinteistössä v. 1959 ja se lopetti 80 -luvulla.

Turun osuuskaupan Kaanaan myymälä toimi vuodesta 1941 aina 70 -luvun lopulle asti.

Turun Osuuskaupan myymälä Viherjäisissä Nesteen vuokralaisena v:sta 1960 sittemmin yrittäjävetoisena. Myöhemmin päiväkotina. Nyt moottoripyöräkerhotilana. Asuntolan kohdalla Nesteentien varrella toimi 1958 - 1974 Olli Korttesuon ylläpitämä kiosk.

Sirkon kesäkiöski Kaanaantie 19 pihapiirissä. Iivo Sirko harjoitti teurastajan tointa nyt naapurikiinteistöön kuuluvassa punaisessa vajassa.

Kaanaassa on siis ollut montakin kaupaa vuosien varrella ja palvelu on pelannut.

Esko Lehtinen

Omakotiyhdistyksen puheenjohtaja Kimmo Nurmi testaamassa AirBadmintonia. Kuva: TS arkisto

BEACH SULKAPALLO – AirBadminton

Suomen ensimmäiset AirBadminton-kisat eli Beach Sulkapallon SM-kisat pelattiin Kuopiossa 1.-3.8.2019. Beachvolleyttä aikaisemmin kilpaa pelannut Savon Sulan Ulla Santti kehittäi idean rannalla pelattavasta sulkapallosta, josta innostuneena Suomen Sulkapalloliitto myönsi kilpailulle SM-arvon. Suunnitteluvaiheessa selvisi, että kansainvälinen sulkapallo-

liitto (Badminton World Federation BWF) oli kehittänyt miltei viisi vuotta ulkona pelattavaa sulkapallopeliä ja erityisesti palloa, joka ei olisi niin herkkä tuulelle. Vasta 13.5.2019 BWF julkaisi tiedon uudesta ulkopalloilulajista ja uudesta siihen kehitetystä sulasta.

Suurimmat erot tavalliseen sulkapalloon verrattuna ovat, että AirBadmintonissa etu-

kenttä on deadzone -aluetta, jossa palloa ei saa lyödä tai eikä edes odottaa vastustajan lyöntiä. Tämä johtuu siitä, että pallon lento-ominaisuudet eivät toimi etukentän pelissä vaan pidemmälle pelatuissa laakapalloissa. Toinen ero tavalliseen sulkapalloon on syöttö, joka tapahtuu kentän takaosasta. Syöttää saa myös yläkautta, kunhan pallo lähtee mailasta ylöspäin. Lisäksi AirBadmintonissa on mahdollisuus pelata kokonaan uudella pelimuodolla: tripla eli 3 vastaan 3 –peli. Triplan erikoisuus on siinä, että sama pelaaja ei saa lyödä palloa kahta kertaa peräkkäin ja se tuo peliin aivan uudenlaisen elementin. Ideana on myös pelikentän yleisyys, sitä voi pelata beachvolleykentällä, mutta myös nurmikolla ja kovalla kentällä.

AirBadminton Kaanaassa

AirBadmintonin sulka tuli yleiseen myyntiin vasta kesäksi 2020. Suomen urheilukaupat eivät sitä vielä keksineet myydä, mutta sulkapallon pelaajat löysivät sitä suomalaisista ja ulkomaisista verkkokaupoista. Moni huomasi heti, että kenttä pitää olla isompi kuin perinteinen mökin takapiha, sulka todellakin lentää! Samoin pelatessa huomasi heti, että sulka toimii, eli ei ole tuulelle kovin herkkä.

Kun Raisio-päiviä suunniteltiin levitettävän ympäri Raisiota, oli aika selvää, että voimme kokeilla AirBadmintonia Kaanaan koulun beachvolleykentällä, koska se kentän koko on

juuri optimaalinen (AirBadminton kenttä on pidempi kuin perinteinen sulkapallokenttä). Raisio-päivien aikana AirBadmintonia kävi kokeilemassa noin 30 henkilöä, niin lapset kuin senioritkin. AirBadminton tuntui sopivan perheille hyvin. Myös vaativuutta lajissa löytyy, sillä kenttä ei auta yhtään ponnistuksissa, vaan koko liike pitää tehdä omilla lihaksilla. Kaanaan Omakotiyhdistyksellä on tavoitteena, että Kaanaan koulun kentän verkon korkeutta voisi helpommin muuttaa, jotta AirBadmintonin peluu siellä olisi jatkossakin mahdollista. Lähde: sulkapallo.fi

Lisätietoja: <https://development.bwfbadminton.com/airbadminton/the-game>

Eliisa Löyttyniemi

Entti Oy, vihreä kaanaalainen tarina

Osaaminen mahdollistanut kasvun

Entti Oy on tänä vuonna päässyt kunnioitettavaan 25 vuoden ikään ja tähän juhlavuoteen mennessä olemme kasvaneet kahden hengen yrityksestä yhdeksi Turun alueen suurimmista viheralan toimijoista. Samalla olemme kehittyneet todelliseksi vihertöiden erikoisosaajaksi ja palvelemme niin yksityisiä asiakkaita kuin taloyhtiöitä ja kunnallisia toimijoita.

Entti Oy:n kasvua voidaan verrata kasvien kasvuun; jotta kasvi voi kasvaa ja menestyä on kasvualustan sekä pohjatyön oltava laadukas.

Meidän kasvualustamme on ennen kaikkea mahtava henkilökuntamme; olemme panostaneet voimakkaasti osaaviin tekijöihin, joita yhdistää luontainen halu tehdä hyvää laatua sekä yhteinen tavoite rakentaa asiakkaille Entistä parempia pihoja - joissa on hyvä olla.

Mihin suuntaan puu kasvaa?

Uskomme vahvasti viheralan olevan merki-

tykseltään yksi lähitulevaisuuden suurimmista positiivisista vaikuttajista mm. ihmisten hyvinvointiin ja elinympäristömmme muuttamiseen. Tutkitusti luontokontakti on yksi ihmisen perustarpeista ja sillä on vahva vaikutus mm. vastustuskykyymme sekä mieleemme rentouttamiseen. Me haluamme olla edelläkävijänä luomassa onnellisia elinympäristöjä asiakkaillemme.

Tulemme jatkossakin palvelemaan asiakkaitamme nuorekkaalla ja osaavalla asenteellamme sekä keskittymällä erikoisosaamiseemme viheralalla ja sen tuomiin mahdollisuuksiin!

kassa viherpuolen palvelut ja kooltaan sekä vaatimuksiltaan iso kohde on mahdollistanut syventymisen erikoisosaamisessamme entistä enemmän.

Entti Oy haluaa toivottaa kaikille Kaanaalaisille maailman yleisestä tilanteesta huolimatta upeaa ja rauhaa loppuvuotta! Ammattilaisemme auttavat mielellään kaikissa pihoihin ja viheralueisiin liittyvissä asioissa; Puh. 010 292 5959 entti@entti.fi www.entti.fi

Entti Oy puunkuoressa

Palveluina pihasuunnittelu, piha- ja puutarhakentäminen, ylläpitopalvelut, puiden hoito- ja kaatopalvelut, maanrakennus

Vuonna 1995 perustettu viheralan perheyrittäjä

Päätoimipaikka Kaanaassa, toinen toimipiste Turussa

Liikevaihto noin 3milj. euroa (2020 - 2021)

Henkilökuntaa noin 48 hlö (kausi 2020)

Vuonna 2019 voitimme Turun keskustan ylläpitopalveluiden tuottamisen yhdessä Destia Oy:n kanssa. Entti Oy tuottaa ura-

ENTTI
Group

Kuva: Kari Vainio

Raision pienvenesatama on Suomen suurin pienvenesatama

Harva tietää, että Raision Hahdenniemessä sijaitseva pienvenesatama on 800 laituri-paikallaan ja 400 talvisäilytyspaikallaan Suomen suurin pienvenesatama. Alueella on monipuolisesti erilaisia palveluita, jotka eivät rajoitu pelkästään laituripaikkoihin sekä veneilijöiden peruspalveluihin. Sata-massa on käytössä veneilijöiden peruspal-veluina laiturisähkö, vesipisteet, matonpe-supaiikka, jätehuolto ja septitankkien sekä kemiallisten wc:iden tyhjennys. Alueelta löytää näiden lisäksi muun muassa laiva-ravintolan, kioskihavilan, hiekkarannan sekä luontopolkujen lähtöpisteitä. Lisäksi satamasta avautuu ainutlaatuinen näkymä Turun telakalle. Hahdenniemen ranta onkin aitiopaikka nähdä suurten risteilyalusten valmistumista ja siirtymistä maailman vesille. Alueella vuokrataan myös moottori-veneitä, joten merelle pääsee tarvittaessa ilman omaa venettäkin. Kaksi venekor-jaamoa huolehtii niin nostoista, laskuista, telakoinneista kuin huolloistakin.

Raision kaupunki on investoinut runsaasti satama-alueen kehittämiseen viime vuosina, joista näkyvimpinä esimerkkeinä voi mainita oman satamavastaavan nimeämisen, Raisio Marina –brändin ja -maamerkin rakentamisen keväällä 2020 sekä uuden laiturin rakentamisen kesällä 2020. Kaupungin seuraavat kehittämiskohteet keskittyvät opastamisen ja turvallisuuden parantamiseen; alueen kameravalvontaa ja laiturien portteja parannetaan sekä alueen opastauluja tullaan päivittämään. Alueella toimii kymmenkunta yritystä ja yhteistyö kaupungin ja yrittäjien välillä on sujuvaa ja säännöllistä. Toimivan yhteistyön johdosta alueen kehittäminen on onnistunut hyvin. Yritysyhteistyön johdosta muun muassa alueen liikenteen ja opastamisen sujuvuutta on parannettu ja tullaan parantamaan myös lähitulevaisuudessa. Alueen liikennevirrat

sesonkiaikana ovat kuitenkin noin 4000 erillistä ajoneuvoa viikossa.

Raision keskustaa muokkaavan E18-tunnelihankkeen jälkeen kehätien parannusta jatketaan kohti Naantalia, myös Hahdenniemen alueella. 2-3 vuotta kestävä E18-tunnelihanke alkaa nykytiedon valossa aikaisintaan vuoden 2023 alussa, joten Hahdenniemeä koskevat muutokset tapahtuvat aikaisintaan vuosikymmenen loppupuolella. E18 Länsiosa –nimellä kulkeva kaava tulee avaamaan joka tapauksessa kehitysmahdollisuuksia myös Hahdenniemen satama-alueelle uusien muodostuvien tieyhteyksien sekä yritystonttien muodossa. Tämä avaa mahdollisuuksia satama-alueen palvelutarjonnan kehittymiselle ja laajentumiselle entisestään. Nykyisellään ympärivuotista toimintaa on alueella lähinnä huollon ja kunnossapidon palveluiden osalta, mutta kaupunginkin tahtotilana on, että Hahdenniemi toimii vireänä ja aktiivisena alueena ympäri vuoden.

Samu Mattila
Elinvoimapäällikkö
Raision Kaupunki

Kuva: Janne-Petteri Kumpulainen

Kaanaan Martat

Raision Kaanaan Martat kokoontuvat noin kolmen viikon välein. 12.10. 2020 vietettiin Marttailtaa Kaanaan koululla valmistaen vuoden vihanneksesta paprikasta paahdettua paprikakeittoa ja paprikasämpylöitä sekä vuoden sienestä suppilovahverosta suppilovahvero-omenapastaa sekä jälkiruoaksi vuoden luonnonmarjasta tyrnistä tyrnivaahtoa. Ohessa nämä maukaat reseptit myös sinun käyttöösi. Samalla toivotamme kaanaalaiset mukaan Martta toimintaamme. Osallistumisohjeet löydät Martta infosta.

Vuoden vihannes 2020 Paprika

Koisokasvien heimoon kuuluvat raikkaat ja rapsakat Väli-Amerikasta kotoisin olevat paprikat olivat alun perin polttavan makuisia. Meille tutuin versio on makea ja mieto keltomainen vihannespaprika punaisena, keltaisena ja vihreänä.

Suippopaprikat ovat mehukkaita ja makeampia. Ne sopivat mainiosti uuniruokiin ja salaatteihin.

Chilit kuuluvat myös paprikoihin ja niitä kasvatetaan tuhansia eri lajeja miedoista makeista polttavan tulisiin. Varsinkin tuoreet chilipaprikat ovat tottumattomalle polttava ja hikinen makuelämys. Sietokyky kehittyy ajan myötä ja tulisimpia makuja voi loiventaa yhdistämällä chilejä maito- ja viljatuotteiden kanssa. Paprikalajikkeiden tulisuus vaihtelee voimakkaasti lajikkeesta riippuen.

Paprikat sisältävät runsaasti C-vitamiinia ja muita terveyden kannalta hyödyllisiä ravinteita. Kapsaisiini-yhdiste tuo tulista makua paprikoihin. Sen tiedetään myös toimivan aineenvai-

duntaa vilkastavana ja samalla laihtuttavana ruoka-aineena.

Suomalaista paprikaa ja chilipaprikoita on saatavilla varmminkin touko-lokakuussa.

Vuoden sieni 2020 Suppilovahvero

Suppilovahvero on helposti tunnistettavissa. Lakki on ruskea ja suppilomainen. Jalka on ohuehko, ontto ja keltainen. Lakin alapinnalla on kellertävän harmaat helttamaiset poimut.

Suppilovahvero kasvaa kuusikoissa ja sekametsissä myöhään syksyllä syyskuusta marraskuuhun. Suppilovahverossa on runsaasti D-vitamiinia. Suppilovahverot sopivat hyvin kuivattaviksi ja pakastettaviksi sekä sellaisenaan paistettaviksi.

Vuoden luonnonmarja 2020 Tyrni

Tyrniä esiintyy luonnonvaraisena Pohjanlahden rannikkoalueella ja Ahvenanmaalla. Parhaiten tyrni kasvaa kivisillä hiekka- tai sorarannoilla. Kasvi on kaksikotinen ja tuulipölytteinen eli hede- ja emikukinnot ovat eri yksilöissä.

Tyrni sisältää runsaasti C- ja E-vitamiineja, ravintokuitua sekä elimistölle hyödyllisiä rasvahappoja.

Tyrnin marja on erittäin hapan ja tyrnimehu on niin öljyistä, ettei se liukene veteen. Tuoremehussa öljykerros nousee mehun pinnalle ja kerrostunut mehu pitääkin sekoittaa huolellisesti ennen käyttöä.

Katri Mikkola

Kuvat: Kristiina Löfgren

Suppilovahvero-omenapasta

300g	nauhapastaa
2 l	vettä
2 tl	suolaa
1 l	suppilovahveroitaa
2	omenaa
1	punasipuli
1	valkosipulinkynsi
2 dl	raastettua parmesaania
1 pkt (180 g)	pekonia
2 rkl	ruokaöljyä
10 lehteä	tuoretta salviaa
1/2-1 tl	suolaa
1/4 tl	mustapippuria

Kuumenna vesi kiehuvaaksi, mausta suolalla ja keitä pastaa vedessä kahdeksan minuuttia. Puhdista sienet ja leikkaa isoimmat muutamaan osaan. Kuutioi omenat ja hienonna sipulit. Raasta juusto.

Kuumenna öljy pannulla ja paista pekonisiivut rapeiksi molemmin puolin. Laita talouspaperin päälle valumaan. Paista sienä ja sipuleita pekonin rasvassa pannulla viisi minuuttia. Lisää joukkoon salvianlehdet.

Ota 2 dl pastavettä talteen ja valuta pasta. Laita pasta pannulle paistettujen sienien joukkoon, lisää juustoraaste ja 1 dl keitinvetä. Sekoita voimakkaasti niin, että juusto sulaa ja kaikki ainekset sekoittuvat pastaan. Lisää tarvittaessa tilkka keitinvetä, että saat pastalle kosteahkon kastikemaisen koostumuksen. Mausta suolalla ja pippurilla. Lisää lopuksi joukkoon paistetut pekonit.

Ohje Anu Brask

Lähde: <https://www.soppa365.fi/reseptit/liha-arjen-nopeat-pastat-ja-risotot/suppilovahvero-omenapasta>

Paahdettu paprikakeitto 5 hlölle

400 g	punaista paprikaa
2 kpl	valkosipulin kynttä
4 dl	tomaattimurskaa
1 tl	punaista mietoa chiliä
7 dl	vettä
	suolaa
	mustapippuria
	ruokosokeria
	tuore basilika
200 g	Valio Viola® kevyt paprika - chili tuorejuustoa

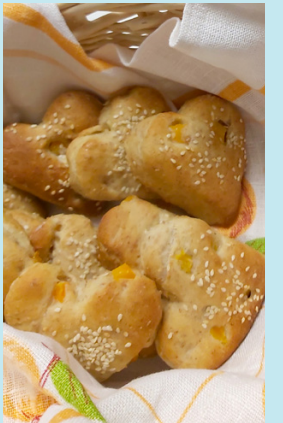
Paloittele paprikat, valkosipuli ja chili, kuullota kevyesti kattilassa. Anna kypsyä hetki. Lisää vesi ja tomaattimurska. Mausta maun mukaan suolalla, mustapippurilla ja ruokosokerilla. Anna kiehua hetki. Soseuta. Sekoita joukkoon tuorejuusto ja hienonnettu basilika. Kuumenna nopeasti. Lisää nestettä ja mausteita tarvittaessa.

Jos haluat tehdä vegaanisen version, käytä kaurapohjaista Oatly pMackan tomaatti-basilika tuorejuustoa.

Lähde: <https://toissa.iss.fi/artikkelit/pirtea-paprika-on-vuoden-vihannes>

Helpot sydämelliset paprikasämpylät 15 kpl

1 ½ dl	vettä
15 g	hiivaa
¼ tl	suolaa
1 ¼ rkl	sokeria
30 g	rypsiöljyä
4 ½ dl	sämpyläjauhoja (speltti, graham, kaura)
1	oranssi paprika
Pinnalle:	tummia seesamisiemeniä

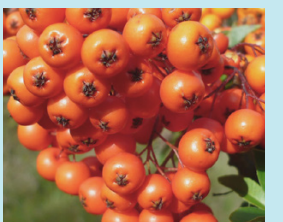
Liuota hiiva, suola ja sokeri kädenlämpöiseen veteen. Lisää öljy ja jauhot, alusta taikina tasaiseksi ja kimmoisaksi. Leikkaa paprika pieniksi kuutioiksi ja lisää se taikinaan. Kohota taikina kaksinkertaiseksi.

Taputtele tai kauli kohonnut taikina 2-3 senttimetrin paksuiseksi levyksi jauhotetulle leivinpöydälle. Ota siitä piparkakkumuotilla sydämen muotoisia paloja. Nosta pellille leivinpaperille. Kohota liinan alla. Voitele vedellä ja koristele tummilla seesaminsiemeneillä. Paista 225 asteessa noin 10 minuuttia.

Lähde: <https://toissa.iss.fi/artikkelit/pirtea-paprika-on-vuoden-vihannes>

Tyrnikermahyytelö

1 ½ dl	tyrnimehua
1 ½ dl	sokeria
2	munaa
2 dl	kermaa
2-3	liivatelehteä

1. Vatkaa munat ja sokeri vaahdoksi. Vaahdota myös kerma.
2. Liota liivatelehtiä kylmässä vedessä 5-10 minuuttia.
3. Kuumenna ½ dl tyrnimehua ja sulata siihen liivatteen.
4. Yhdistä vaahdot, liivateseos ja loppu tyrnimehu. Kaada seos kulhoon ja anna hyytyä jääkaapissa seuraavaan päivään.

Vihje: Jos teet kumottavan hyytelön, käytä silloin 4-5 liivatelehteä.

Lähde: Tyrnikirja, Satakunnan Martat

Kuva: Kotimaiset kasvikset ry

Pärjäisitkö omin avuin 72 tuntia?

Kotitalouksilla olisi hyvä olla valmius pärjätä ilman viranomaisten apua ainakin 72 tunnin ajan. Varautumissuositus koskee kaikenlaisia yhteiskunnan häiriötilanteita, sillä paraskaan julkinen palvelu ei kykene vastaamaan kaikkiin tarpeisiin yhtä nopeasti esimerkiksi myrskyn, tulvan tai laajan sähkökatkon aikana. Samoista varautumisvinkeistä on apua myös pandemiassa.

Monenlaisista arjen häiriötilanteista selviää helpommin, kun kotona on kotivaraa. On myös kaikille eduksi, jos mahdollisimman monet ovat etukäteen suunnitelleet toimintaa häiriötilanteessa ja pitävät yllä muutaman päivän perustarpeet kattavaa kotivaraa. Erikoistilanteisiin varautuminen on tärkeää, mutta yli-

reagointia ja elintarvikkeiden ja tarvikkeiden ylenpalttista hamstrausta on syytä välttää, jotta tuotteita riittää niille jotka niitä eniten tarvitsevat.

Mikä on kotivara?

Jääkaappia ja kuivien elintarvikkeiden varastoa ei koskaan kannata päästää tyhjiksi, vaan kotoa pitäisi aina löytyä koko perheelle ja lemmikeille mieluisaa syötävää ja juotavaa ainakin 72 tunniksi. Kotiin siis hankitaan ruokaa ja muita päivittäistarvikkeita hieman yli päivittäisen tarpeen sekä muutamia kaiken varalta tarvittavia tarvikkeita. Ei ole tarkoituksenmukaista kerätä kotiin erillistä ruokavarastoa, vaan kotivaraan kuuluvat normaalissa kierrossa olevat tuotteet, joita täydennetään

sitä mukaa kun niitä käytetään. Näin elintarvikkeet pysyvät tuoreina ja varat käyttökelpoisina.

On tärkeää hankkia kotivaraksi oman kotitalouden ruokatottumusten mukaisia, helppokäyttöisiä tuotteita. Arkituotteiden lisäksi kotivaraan kannattaa varata helppokäyttöisiä, hyvin säilyviä ja energiatiheitä ruokia. Kaikissa tuoteryhmissä (pakasteissa, kuivatuotteissa, jääkaappituotteissa ja tuoretavarassa) kannattaa aina pitää jotain ylimääräistä varalla.

Vesikatsoon varautuessa kannattaa huomata, että päivittäinen juomaveden tarve on noin 2 litraa. Vettä tarvitaan myös hygienian hoitoon ja WC:n huuhteluun. Veden noutoa ja varastointia varten tarvitaan puhtaita kannellisia astioita.

Kotona olisi hyvä olla ainakin yksi keittokirja, sillä sähkökatkoksen yllättäessä reseptejä ei voi etsiä verkosta. Pohdi jo etukäteen, mitä ruokaa valmistaisit ja miten ruokaa saa valmistettua ilman sähköä esi-

Esimerkkejä ruokahankintoihin:

- juotavaksi valmista mehua ja pulloitettua vettä
- tuoreita hedelmiä, kasviksia ja juureksia sekä säilykkeitä
- leipää, näkkileipää, riisikakkuja, korppuja
- pähkinöitä, siemeniä, kuivattuja hedelmiä kuten rusinoita, luumuja ja taateleita
- hilloja, soseita
- muroja, myslejä, hiutaleita
- mehuja, mehukeittoja
- huoneenlämmössä säilyvää maitoa ja kasvijuomia
- kala-, liha- ja papusäilykkeitä
- lastenruokia
- pikariisiä, linssejä, pastaa, nuudeleita, pussikeittoja, valmiskastikkeita, kastikejauheita, muusijauhetta, soijarouhetta
- erityisruokavalioliselle sopivaa ruokaa
- välipalapatukoita, keksejä, suklaata, sipsejä
- lemmikeille ruokaa

Lisäksi tarvitaan

- tölkinavaaja, tuorekelmua, teippiä, muovipurkkeja
- varavirtalähteitä, paristoja, patteri- tai veiviradio, taskulamppu (voi olla kännykässä, jos varavirtaa)
- lämmönlähde, tulitikkua ja tuikkua, ruuanvalmistukseen ilman sähköä tarvittavia polttopuita, kaasua, retkikeittimen polttoainetta tai hiiliä
- pikkulasten ja muiden haavoittuvien erityisryhmien välttämättömystarvikkeita, esimerkiksi vaippoja
- hygieniatarvikkeita
- kotiapteekkiin kuuluvia tarvikkeita, joditabletteja (otetaan vain viranomaisten määräyksestä), ensiaputarvikkeita
- henkilökohtaisia reseptilääkkeitä
- lemmikkieläinten tarvikkeita
- käteistä (pikkurahaa)
- reppu tai kantokassi, kylmälaukku (kotoa poistumisen varalle)
- jos autoilet, pidä auton tankki aina vähintään puolillaan ja/tai jerrykannu varalla

merkiksi retkikeittimellä, hiiligrillillä, puuhellalla, takassa tai nuotiolla

Ruokien käyttöjärjestyksestä kannattaa pitää mielessä seuraavat ohjeet: Ensimmäisenä käytetään tuore- ja jääkaappituotteet. Ruoka säilyy kylmänä jääkaapissa joitakin tunteja sen jälkeen, kun sähköt ovat katkenneet. Helpoimmin pilaantuvat ruoat käytetään ensimmäisenä. Pidä jääkaapissa lämpömittaria, niin voit seurata lämpötilaa. Älä kuitenkaan avaa turhaan jääkaapin ovea.

Pakasteiden sulaminen -18°C pakastinlämpötilasta nolla-asteiseksi vie 12-24 tuntia. Täydessä

säiliöpakastimessa lämpeneminen kestää jopa kaksi vuorokautta. Nolla-asteiseksi sulaneet elintarvikkeet voit valmistaa ruoaksi tai kypsentää ennen uudelleen pakastamista. Jos ulkona on pakkasta, pakasteet voi siirtää esimerkiksi parvekkeelle. Peitä elintarvikkeet huolella, etteivät eläimet pääse niihin käsiksi.

Lähteet:

<http://www.kodinturvaopas.fi/>
<https://www.martat.fi/marttakoulu/ruoka/kotivara/>

Katri Mikkola

Raision Kaanaan Martat ry

Martat

Tule tutustumaan toimintaamme!

Marttaillat pidetään maanantaisin noin kolmen viikon välein, klo 18-20

Kokoontumispaikkana joko Kaanaan koulu tai jäsenten kodit. Marttailloissa peritään 3€ kahviraha.

Tapahtumat ilmoitetaan Raision Kaanaan Martat -Facebook -sivulla

Lisäksi viestitämme Raision Kaanaan Marttojen whatsapp -ryhmässä tai tekstiviestitse. Ilmoittaudu postituslistalle.

Sihteerit Katri Mikkola
 050 388 1104
kaanaan.martat@gmail.com

Lisätietoja:
www.martat.fi/marttayhdistykset/raisio-kaanaan-martat-ry

ESIMERKKI

- Yhden aikuisen kolmen päivän kotivara:
- vettä, juomia 6 l
- vihanneksia ja juureksia 600 g
- hedelmiä ja marjoja 400 g
- perunaa 200 g
- pastaa tai viljalisäkettä 200 g
- leipää ja viljatuotteita 550 g
- maitoa, piimää, jogurttia ja viiliä tai vastaavia kasvivalmisteita 1 l
- juustoa 60 g
- kalaa, munaa, lihaa, kasviproteiinia 400 g
- öljyä/rasvoja 150 g
- kuivattuja hedelmiä 100 g
- pähkinöitä/siemeniä 90 g
- makeisia/suklaata 100 g
- sokeria, hunajaa 100 g
- Noin 2 300 kcal/vuorokausi

Pihaleikkejä

Eskaripäivä Eskarilaisten kertomana

Kun mä tuun tänne, ni mä otan vaatteet pois ja meen luokkaan. Mä pesen kädet. Me leikitään jos ehditään ja lähdetään syömään. Me otetaan itse ruokaa ja viedään ne pöytään. Aamupalalla on yleensä leipää ja puuroo ja vettä ja maitoa. Sit on myös porkkanaa. Syömästä lähdetään jonossa. Jotkut voi kyl jäädä viel syömään. Luokassa otetaan pastillit. Sitten me väritetään varmaan ja voidaan myös tehdä sellasii paperikirppuja. Voidaan me katsoa jotain ohjelmaakin.

Sit ku siivouskello soi ni pitää siivota. Sit pitää hakea eskarikirja tai värityskuva. Me opetellaan ruotsia ja vaikka jotain kirjaimia ja numeroita. Me on piirretty niitä kirjaimia ja sit niit heijastetaan sillä heijastinjutulla. Sit sanotaan että nyt tehdään A. Hei, sit tehtiin ne A ja I jaloilla ja käsillä. Me tehdään eskarihommia. Välillä käydään ottamassa ulkona happea.

Legoleikit Mäntylän luokassa

Me voidaan askarrella kavereiden kanssa. Sitten mennään ulos, kun kaikki hommat on tehty. Leikitään yhdessä, ettei kukaan ole yksinään. Me harjoitellaan numeroita. Eskarissa piirretään, tehtiin oma kuva. Pitää muistaa laittaa oma nimi. Me laitetaan se käpykin, ni näkee kuinka mones eskaripäivä on. Joskus joku koputtaa ovea ja Maria kurkkaa. Siellä voi olla vaikka dinosaur, jolla on jano. Ei siel kukaan oikeesti oo, mut joku lapsi koputtaa pöytää. Tänäänkin joku taas koputti ja Maria avas oven. Maria sano tervetuloa istumaan. Ei sieltä kyl ketään tullut. Lapset rakentaa korkeita torneja!

Ulkona me leikitään. Leikitään kotia tai voi leikkiä yksinään jotain. Pihalla voi keinoa ja kiipeillä. Me voidaan pomppia renkaissa. Ulkona on kivaa, välillä tylsää. Parasta ulkona on keinuminen ja tylsintä on ne renkaat. Ne renkaat on vaan tylsät ja typerät. Joskus me lähdetään jonossa ja seurataan aikuisten ohjeita. Leikitään silleen ku aikuinen on antanut luvan. Me ollaan

oltu kentällä. Siellä me tehtiin taideteokset ja leikittiin mustekalaa.

Ennen ruokailua mennään jonoon. Joskus mennään pituuttain, välillä samalla tavalla. Sit me kävellään ruokalaan. Sit otetaan käsidesiä. Mennään ruokajonoon, otetaan tarjotin ja muki, servetti ja lusikka. Tai haarukka ja veitsi. Lusikan kanssa otetaan kans veitsi. Otetaan lautanen ja otetaan sitä ruokaa mitä siel on. Otetaan leipää tai näkkäriä. Vimpaks otetaan maito tai vesi. Paitsi jos on laktoositon tai piimä tai kauramaito, ne otetaan kolmantena. Sitten mennään pöytään, meillä on omat paikat. Me voidellaan leivät, yhden paikalla on se kylmennin. Siin ku ollaan vielä tarjottimen kanssa, otetaan voinokare. Kun on syöty, viedään astiat ruokakärryyn. Siel on sellaiset putket, joihin pudotetaan veitset, haarukat ja lusikat. Roskat laitetaan roskikseen ja lautaset pinoon. Taaskin mennään jonoon. Sit tehdään viel eskaritehtäviä; kirjatehtäviä tai piirustustehtäviä.

Lepohetket on mennyt aika hyvin. Ensin otetaan patjat, ne viedään omalle paikalle. Sit alkaa se lepo hetki. Jatketaan lukemista. Se on joku kirja. Me on luettu jo kaksi kirjaa. Se lepo tuntuu aika hyvälle. Sitten kun on luettu, viedään patjat siihen hyllyyn. Sit tehdään hiljaisia hommia, piirretään ja semmoista. Tehdään niitä pöytähommia. Tehdään myös palapelejä ja pelataan pelejä.

Me mennään välipalalle sit ku on tehty hiljaiset hommat. Me laitetaan jono ja mennään. Sit me syödään ja lähdetään leikimään tai ulos. Jos ollaan sisällä leikitään eläimillä. Tai sotaukkeleilla. Niin tai pehmopalikoilla.

Sellainen oli eskarilaisen päivä!

Mäntylän eskarit, Kaanaan Päiväkoti

Eskarit ruokailemassa

Kaanaan päiväkodin pienimmät metsässä

Koivulan ryhmässä Kaanaan päiväkodissa ovat talon pienimmät lapset. Koivulan ryhmä on vielä jaettu kolmeen pienryhmään. Näissä ryhmissä toimitaan aamupäivisin, lähdetään esimerkiksi metsäretkille kerran viikossa. Juuri metsäretki on mainio aihe tälle artikkelille, sillä se kertoo paljon Koivulan ryhmän toiminnasta, ja retket ovat lapsille erityisen mieluista. Pitkin viikkoa lapset usein odottavat retkeä innolla ja mieltivät, että mikä päivä se oma retki mahtaa olla.

Tänä lokakuisena maanantaina yksi pienryhmistä suuntaa jälleen metsään. Retken aikana lapset vastailivat kysymyksiin, jotka avaavat heidän ajatuksiaan näistä metsäretkistä. Miksi metsään oikein mennään? Yksi lapsista perustelee asian näin: ”Sen takii, ku eväät on pakattu mukaan. Jos joku haluaa, sit tarvii mennä.” Innokkaat pienet retkeilijät suuntaavat lähimetsään parijonossa ja suojatietä ylittäessä lapset tarkastavat tunnollisesti, ettei autoja näy.

Metsässä aloitetaan tuttuun tapaan aamupiiirillä. Aamupiiirissä otetaan esiin pienempi kopio ryhmän seinältä tutusta viikkotaulusta. Jokaisella päivällä on nimen lisäksi omat värit ja eläimet tukiviittomineen. Säätä tarkastellaan myös päivittäin piirissä, ja nyt neljä pientä silmäparia katselee uteliaasti ympärilleen samalla kertoen näkemästään. Erityisesti puiden keltaiset lehdet herättävät ihastelua. Aamupiiirin päätteeksi lauletaan. Tabletista laitetaan musiikki soimaan taustalle. Lapset viittovat ja laulavat ahkerasti mukana lauluissa, joiden aiheina ovat metsän eläimet ja vuodenaajat. Kysyttäessä mikä retkissä on parasta, tulee vastaus kuin yhdestä suusta: ”Eväät!” Lapsille on kotona pakattu mukaan omiin reppuihin istuinalustat ja pienet eväät, jotka he nyt innoissaan kaivavat esille. Mikäs sen parempaa, kuin syödä ikeimonia eväitä maisemia samaan aikaan ihailen.

Mitä me täällä metsässä oikein teemme? ”Me leikitään. Syödään ja kierretään koko metsä. Juostaan ja kiipeillään kivillä. Mennään majaan ja nukutaan”, selostaa yksi pienistä retkeilijöistä. Metsässä vain mielikuvitus on rajana. Siellä voidaan tutustua luontoon, laulaa, tehdä tehtäviä ja kerätä aineksia askar-

teluun. Motoriikan kehityksen kannalta metsä on opettavainen liikkumisympäristö vaihtelevine maastoineen.

Lapset keräävät tavarat ja roskat reppuihin ja siirrytään syvemmälle metsään. Tänään aiheenamme ovat muodot ja värit. Aikuinen levittää ohuen kankaan ja pahvisen värikartan maahan. Lapset etsivät keppejä, käpyjä ja neulasia, joista yhdessä kootaan neliö, kolmio ja ympyrä. Värikartan päälle lapset saavat asetella metsästä löytämiään esineitä niiden väriyksen mukaan. Värit nimetään yhdessä. Lopuksi kuvataan tabletilla lopputulos, jotta voidaan myöhemmin tarkastella sitä.

Kulkiessamme metsässä lapset keräävät käpyjä tulevaa askartelua varten. Jokaisella on matkalla oma pieni ämpäri tätä tarkoitusta varten. Huomattiin, että käpyjä oli oravakin ehtinyt nakertaa.

Retken lopuksi oli varattu aikaa lasten vapaalle leikille. Iso kuusi muuttui hetkessä majaksi ja kaatunut puunrunko toimi bussina, jolla matkustettiin mummolaan. Päiväkodille palaa leikkien jälkeen neljä väsynyttä, mutta tyytyväistä pientä seikkailijaa.

Salla Heiskari

Kaanaan Päiväkoti, Koivula -ryhmä

Maskikasvoisia muumeja | kuva: Juhani Niiranen / HS

Koronakevät koululaisen silmin

Minun koronakevät. Okei, tämä on pitkä tarina, mutta aloitetaan. Kaikki alkoi Kiinasta. Uutisissa alkoi pyöriä korona -niminen sairaus, joka alkoi vähitellen leviämään muualle maapallolle. Ihmisiä alkoi myös kuolla kyseiseen sairauteen. Kukaan ei olisi arvannut, että korona tulee Suomeen, mutta tuli. Paikkoja alettiin sulkea ja kouluja suljettiin, myös minun kouluni. Maan rajat suljettiin ja kaikkien piti käydä kotikoulua. Isovanhempia ei saanut nähdä, koska he kuuluivat riskiryhmään.

Ensimmäinen kotikoulupäivä oli jännittävä, koska en ollut ennen opiskellut kotona meettien välityksellä opettajalle ja luokkalaisille. Ulkona sai tinki käydä, mutta se oli aika tylsää. Tuntui, että niin paljon asioita kiellettiin, mutta samalla en olisi tehnyt mitään

niistä asioista. Toki myös hyviä asioita tapahtui ja tästä jäi ikimuistoinen muisto, koska se oli niin erilaista. En olisi ikinä voinut kuvitella, että koko maa vaan hiljenisi. En ihan muista kuinka kauan kotikoulua kesti, mutta se tuntui nopealta. Tapasin uuden ystävän ja olin hänen ja toisen ystäväni kanssa melkein joka päivä. Meistä tuli kolme hyvää ystävää ja ilman koronaa näin ei olisi ehkä tapahtunut ikinä.

Samalla oli myös hirveää katsoa uutisia, koska joidenkin vanhempia on kuollut ja Kiinassa kaikki oli toisin. Suuret miljoonakau-pungit hiljentyivät ja kaduilla ei ollut ketään. Joidenkin ihmisten ovet hitsattiin lukkoon ja he eivät saaneet ruokaa. Sairaita ihmisiä lukittiin omiin koteihin. Ja kun vilkas kaupunki pysähtyi se oli autio.

Katsoin myös Espanjan tauti -elokuvan, joka oli melkein samanlainen kuin nyt tämä kokemani korona.

Minun kotikoulu sujui hyvin, mutta kotona loppui motivaatio tehdä tehtäviä, koska koulussa niitä on pakko tehdä, mutta kotona se oli vaikeampaa. Joskus en jaksanut tehdä mitään ja olisin halunnut vaan paiskata sen puhelimen maahan tai huutaa, koska se oli välillä myös raskasta. Onneksi kehenkään perheestäni tai sukulaisistani ei tarttunut koronaa, koska se olisi ollut hirveää. Mutta mennyttä ei voi muuttaa ja vaikka me ei haluttu koronaa se tuli ja tappoi monia ihmisiä. Mutta nyt tällainen erikoinenkin hetki on koettu ja toivottavasti ei jouduta kokemaan enää ikinä.

Tua Turtiainen, 6B, Kaanaan koulu

Millaista on Kaanaan koulun kielisuihkussa?

Lapsen luontainen kiinnostus vierasta kieltä ja kulttuuria kohtaan on erinomainen maaperä rakentaa pohjaa kielen oppimiselle. Kieleen tutustutaan toiminnallisten leikkien, laulujen, lorujen, roolien, liikunnan ja pelien avulla. Kielisuihkutuksen päätavoite on tarjota lapsille positiivisia kokemuksia ja herättää mielenkiintoa vieraita kieliä ja niiden oppimista kohtaan.

Kaanaan päiväkodissa aloitettiin kielisuihkuopetus syksyllä 2019 esikoululaisille, toimintaa laajennettiin tänä syksynä myös jatkumaan ekaluokkalaisille. Lapsen ei tarvitse osata lukea tai kirjoittaa omalla äidinkielellään oppiakseen uutta kieltä. Oppimisessa hyödynnetään kaikkia aisteja.

Esikoululaiset ovat ruotsin kielisuihkuopetuksessa kolme tuntia, jolloin kaikki opetus tapahtuu ruotsiksi, toisena päivänä kielisuihku toteutetaan osana muuta opetusta. Esikoululaisten kanssa on opeteltu viikonpäivät, päivämäärät, lukuja 1-10, syyssanastoa sekä värejä.

Ekaluokkalaisilla ruotsin kieltä sujaudetaan mukaan eri oppitunneilla. Syksyn aikana esimerkiksi matematiikan tunneilla on laskettu lukuja ruotsiksi, musiikissa rytmitelty ruotsin

kielillä ja laulettu ruotsinkielisiä lastenlauluja, ympäristöopissa harjoiteltu säättä, viikonpäiviä, vuodenaikoja ja eläimiä niin ikään myös vieraalla kielellä. Kieltä ei niin sanotusti ”pantata”, vaan se tuodaan lapsille toiminnallisuuden kautta.

Kielellisen monimuotoisuuden esille nostamisella tuetaan myös kulttuurintuntemuksen ja globaalikasvatuksen tavoitteita. Oppiminen tapahtuu ja rakentuu vuorovaikutuksessa toisten lasten kanssa. Käsityksen muodostumiseen vaikuttavat henkilökohtaiset kokemukset, jotka ovat jokaisen kohdalla erilaisia ja ainutlaatuisia. Käsitykset ovat osaltaan pysyviä, toisaalta muuttuvia sekä täydentyviä. Kokemus kielen oppimisesta tallentuu kuitenkin pysyvään muistiin. Käsityksessä ei ole kyse vain sisältöjen ja sanojen muistamisesta ja omaksumisesta, vaan myös osallistumisesta vuorovaikutustilanteeseen, sen sosiaalisesta toiminnasta, että dialogisuudesta. Lapset ymmärtävät asioita niillä keinoilla ja käsitteillä, joita heillä itsellään on käytettävissään.

Mia Alhonmäki ja Eeva Puukka

Kivoja asioita koulussani

4B Kaanaan koulu

Minun lempiaine on liikunta ja valinnainen. Tykkään myös ruotsista. Tykkään pitkästä välkästä, koska silloin voi olla kavereiden kanssa. Liikunnassa tykkään eniten kaupunkisodasta ja ulkona varmaan jostain kivoista leikeistä, esim. lipunryöstö. Valinnaisessa kivointa on se, kun saa tehdä sitä, mistä tykkää. Ruotsissa kivaa on se, kun oppii uusia sanoja ruotsiksi. Välkällä ollaan yleensä keinoissa tai leikitään vaikka kotia. Se on myös kivaa, kun saa olla ulkona. Koulu on kivaa.

Aida

Välkällä on kivaa pelata keinupolttitta, jalkapalloa ja säbää. Kivoin tunti on liikunta, mutta en kiellä etteikö muut tunnit olisi kivoja. Liikunnassa on kivaa se, että urheillaan ja pelataan. Lempi-pelit on säbä, jalkapallo, futispesis, lipunryöstö, kirkonrotta ja pallo paikalla.

Casper

Kuvaamataito on kivaa, koska siellä saa piirtää ja käyttää omia taitoja. Liikunta on kivaa, koska siellä leikitään kivoja leikkejä ja liikutaan. Musiikki on kivaa, koska siellä saa soittaa soittimia, joita ei välttämättä saa soittaa kotona. Välitunnit on kivoja, koska siellä saa olla kavereiden kanssa ja juosta. Me ollaan välkällä hämpässä ja välillä renkailla.

Oosa

Minun lempikouluaine on liikunta, valinnainen ja kummitunti. Liikunta on kivaa, koska saa liikkua ja olla ulkona. Ja on kivaa leikkiä hippaa. Tykkään myös välitunneista. Välkällä on kivaa leikkiä kirkkiä tai keinoja. Valinnainen on kivaa, kun saa tehdä näytelmiä. Kummitunnilla on kivaa, koska saa olla kummin kanssa ja leikkiä.

Taika

Liikuntatunnit ovat hauskoja, koska pelaamme kivoja ja hauskoja leikkejä. Käsityötunnit on mukavia, koska sillä saa puhua kavereiden kanssa. Matikka, äidinkieli, kuvis, tietokonetunnit kaikki on kivoja ja hauskoja. Huom. unohdin laittaa nämä oppiaineet englantia, musiikki ja ruotsi.

Wilho

Koulussa on kivointa on matematiikka, liikunta, ympäristöoppi, uskonto, ruotsi, English, valinnainen ja äidinkieli. Matematiikka on kivoin, koska oppii laskemaan. Liikunta on kivaa, koska liikkuu aika paljon. Ruotsi on kivaa, koska se on toinen kieli Suomessa.

Egor

Kuva: Janne-Petteri Kumpulainen

Merellinen Raisio

Olen aina paljon retkeillyt Raisiossa ja kulkenut kaikki luontopolut moneen kertaan, mutta vasta näin korona-aikaan silmäni ovat avautuneet, että läheltäkin löytyy todella kaunista ja monipuolista luontoa. Luontoalueet eivät välttämättä ole isoja. Pienestäkin metsäalueesta voi löytyä suuria luonnon aarteita.

Lähiretkeilyä on helppo ja halpa harrastaa. Siihen ei tarvitse välttämättä muita välineitä kuin omat jalat tai polkupyörän. Itsellä kylä pitää aina olla mukana myös eväät. Mikä onkaan parasta kuin pysähtyä hetkeksi juomana lämmintä kaakaota kannon nokkaan ja ihmetellä maailman menoa. Ennen oli hienoa hehkuttaa pitkistä ulkomaanmatkoista jonnekin autiolla saarelle tai extreme-kokemuksista varjoliitäjänä. Nyt on aika muuttunut ja arvostamme kaunista, ainutlaatuista ja helposti lähestyttävää lähiluontoa.

Kaanaan alueen lähellä menee kolme luontopolkua meren lähellä. Merellinen Raisio. Tämä markkinointilause ei ehkä tule ensimmäisenä Raisiosta mieleen. Raisiossa voi

kokea merituulen lämmön ihollaan ja ihailla merimaisemia. Kaanaan alueen polut ovat: Timalipolku, Temppelelivoori ja Uikkupolku.

Timalipolun varrella on mielenkiintoisia yksityiskohtia. Tuhattajalkainen puu. Mitäköhän täällä yöllä tapahtuu?

Timalipolku

Timalipolulle kannattaa lähteä Hahdenniemen pienvenesatamasta. Hahdenniemen satamasta löytyy ravintola, kioski ja mattojen pesupaikka. Toisella puolella lahtea saa ihailla suurien risteilylaivojen valmistumista. Timalipolun alku löytyy hiekkarannan takaa ja polku on

koko matkalta hyvin merkitty. Polku on noin neljän kilometrin mittainen.

Polku kulkee aluksi rehevässä merenrantalehdossa. Timalipolun varrella on monia ihmisen muovaamia kohteita, jotka aikojen saatossa luonto on ottanut haltuunsa. Polun läheltä löytyy hylätty urheilukenttä, omenapuu-tarha, vanhoja soranottokuoppia ja laitureita. Joillekin tällaiset kohteet ovat kauhistus. Itse rakastan, miten historia kertoo itsestään: nämä paikat ovat minulle jännittäviä seikkailuita.

Matkan varrella on vanhoja lehtopuita. Erilaiset puut ovat aina kiinnostaneet minua. Ne ovat eläneet siinä pitkään ja katselleet vuosien kulumista ja ympäristön vaihtumista. Rantalehdon jälkeen polku jatkaa vanhan omenatarhan ohi, minkä vieressä on muutama tammivanhus muistona suuremmasta lehtometsästä. Sen jälkeen polku menee vielä vanhojen, metsittyneiden soranottokuoppien ohi. Yhdessä syvimässä kuopassa asustelee vihersammakkoita. Pitääkkin tulla jokin kevät raakunnat.

Timalipolun kartta löytyy Raision kaupungin sivustolta: <https://www.raisio.fi/sites/default/files/media/file/Timalipolku.pdf>

Temppelelivooren päältä löytyy puhdasvetinen metsälampi.

Temppelelivoori

Temppelelivoori sijaitsee Hahdenniemen venesatamaa vastapäätä. Vuoren uumenissa on ollut Raision vedenpuhdistamo ja vieressä kulkee kaksi isoa tietä ja vieressä on Pernon telakka. Eipäs kuulosta kauhean mielenkiintoiselta paikalta, mutta kaikki ei ole siltä miltä näyttää eli nousemalla 40 metrin korkuiselle kallion laelle silmä siintää kauas merelle ja Raisionlahden yli. Pienestä metsäpläntistä löytyy monipuolista lajistoa, sympaattinen metsälampi ja lehto- ja sekametsää.

Uikkupolku kiertää luonnonsuojeluna olevan Raisionlahden.

Uikkupolku

Uikkupolku kiertää Raisionlahden luonnonsuojelun rantaniittyä pitkin. Raisionlahti on rauhoitettu arvokkaana lintuvetenä. Polun pituus on noin neljä kilometriä. Tällä kertaa jätin koiran kotiin ja lähdin pyöräilemään reitin. Pyörällä pääsee reitin kohtuullisen hyvin; muutaman sillan yli joutuu taluttamaan. Vesi voi nousta ajoittain polulle katkaisten reitin.

Uikkupolun vieressä on Raision ainoa siirtolapuutarha. Pienet mökit hyvin hoidettuine puutarhoineen näyttävät söpöiltä, aivan kuin hobitin kodeilta. Siirtolapuutarhaa vastapäätä lampaat ja pienet kilit laiduntavat niittyä. Uikkupolulle tuodaan joka kesä lampaita pitämään huolta, ettei arvokas luonnonsuojelualue rehevöidy liikaa. Lampaat elävöittävät maisemaa ja moni tulee kaukaakin katsomaan näitä lampaita. Jokaisen pitää muistaa, että lampaita ei saa syöttää; ei edes saa antaa ruohoa.

Raisiolahden lintutorni on lintuharrastajien suosiossa ja siellä tunnustetaan vuosittain lähes 200 lintulajia. Huomasin vasta lintutornilla, että kiikarit unohtuivat kotiin. Paljon siellä oli siis lintuja, joista en kovin montaa kaukaa tunnistanut.

Uikkupolun kartta löytyy Raision kaupungin sivustolta: <https://www.raisio.fi/sites/default/files/media/file/Uikkupolku.pdf>

Kaikille näille luontopoluille aion palata vielä monta kertaa uudestaan. Luonto on joka kerta ainutlaatuinen ja ei ole koskaan täysin samanlainen; siihen ei voi kovin helposti tyyliä. Seuraavalla kerralla otan sitten kiikarit mukaan. Ne pitäisi olla yhtä varmasti mukana kuin retkievää.

Teksti ja kuvat: Niina Heikkilä

Juttu on julkaistu alkuperäisenä Luontoninnun rinkassa -blogissa. Kirjoittaja on raisiolainen luonto- ja eräopas, jolle luonto on tärkeä energian ja luovuuden lähde. Blogi: luontoninnunrinkassa.blogspot.com; Instagram ja Facebook: Luontoninnun rinkassa

Raisiossa on paljon luontopolkuja. Niina Heikkilä ja Kullaanvuoren hiidenkirnu.

Uikkupolun lammaslaidun.

Tunnetko Kaanaan alueet ?

N:o	Alue
	Haikari
	Isovuori
	Jaakkola
	Järviiniitty
	Kaanaanranta
	Kattelus
	Lausmäki
	Lietsala
	Orkola
	Paikkari
	Pellonperä
	Rauhala
	Satulavaha
	Sommaro
	Tammisto
	Tuuvola
	Viherjäinen
	Vuotama

Uudemmmille kaanaalaisille eivät kaikki alueemme paikannimet ole vielä ehkä tuttuja. kokeile tietojasi mikä numero taulukossa viittaa kuhunkin alueeseen. Tehtävän oikeat vastaukset löydät sivun 15 ylälaidasta!

LAATU ENNEN KAIKKEA

Laamo

www.laamo.fi

Laamo on julkisen sektorin kohteisiin erikoistunut rakennusyritys. Rakennamme ja saneeraamme vuosikymmenten kokemuksella ja ammattitaitoon tukeutuen, sillä tiedämme, että vain laatuun panostamalla syntyy rakennuksia, jotka kestävät niin aikaa kuin käyttöä.

ARJASMAA

Arjasmaa Yhtiöt Oy työllistää noin 100 rakennusalan ammattilaista ja sen liikevaihto on noin 50 miljoonaa euroa. Konsernin tytäryhtiöitä ovat Rakennustörmä Laamo Oy, Rakennusliike Kemppe Oy sekä Rakennus Oy Isotalo.

Metsämäen tilan 100-vuotias hirsitalo ja Leenan vehreä pihapiiri.

Leena tuntee lähiseudun nähtävyydet

Syyskuun loppupuolen lämmin aurinkoinen sää sai vehreän pihapiirin kukoistamaan kun kävin tapaamassa Leena Kortesaloa hänen kesätuvassaan. Keittiöremontin takia hän oli siirtänyt taloutensa monenlaisista harrastuksista kielivän tarpeiston piharakennukseen.

Leenan synnyinkoti sijaitsi Lempäälässä maalaistalossa. Jo lapsuudesta hänelle tulivat tutuiksi sekä kotitalous kun maatalon ulkotyötkin. 9-vuotiaana hän hetkellisesti äidin sairastuttua hoiti jopa kodin ruokataloutta. Edistyselliset vanhemmat lähettivät lahjakkaan tyttärensä Lempäälän yhteiskouluun, jossa Leena suoritti ylioppilastutkinnon. Yhden oppikoulun kesäloman hän vietti Ruotsissa lapsenlukkana syventämässä kieliopintojaan. Oppikoulussa hänellä oli pitkä Saksa. Sen turvin hän päätyi vuodeksi ravintolakouluun Sveitsiin ja jatkoi ravintola-alan esimieskoulutuksessa kotimaassa.

Ensimmäinen työpaikka toi hänet Raision ammattikurssikeskuksen ravintola-alan opet-

tajan tehtäviin vuonna 1972. Leenan mukana Raision muutti myös ravintolan hovimestariksi kouluttautunut aviomies jolloin tyttökainen sukunimi Mikkolakin oli muuttunut Kortesaloksi. Ensimmäinen asuinpaikka oli, kuinka ollakaan Mattilan kauppatalon yhteydessä olevassa asunnossa. Sen jälkeen 4 vuotta keskustan rivitalossa. Siellä syntyivät myös perheen lapset, Jussi -73 ja Marja -74.

Kaanaa oli kai tullut jotenkin kiehtovaksi paikaksi, kun Leena v. 1977 näki lehdessä ilmoituksen Metsämäen tilan ja sillä lähes 100 vuotta vanhan kartanomaisen hirsitalon olevan myynnissä Kaanaan Vainiontiellä. Hän halusi heti lähteä tutustumaan taloon. Talolla oli oma historiansa. Sen oli viime vuosisadan alussa rakentanut, Amerikassa käynyt ja sieltä vaikutteita saanut Merenheimo. Talossa oli jo Kortesalojen tuloon asti ollut useampi omistaja. Nesteen ja voimalaitoksen rakentamisen aikana se oli ollut oikein asutokasarmina. Siellä oi ollut vuokralaisperhe jokaisessa nel-

jässä kakluunilla varustetussa huoneessa ja yläkerrassa vielä kesäasukkaita. Näistä useat olivat sitten rakentaneet omat talonsa lähiympäristöön. Talo vaati vuokralaisten jälkeen kyllä huomattavan remontin, mm. lämpöeristystä piti paljon parantaa. Näin Kortesaloista tuli kaanaalaisia ja kun lapset aloittivat täällä koulunsa, alkoi Kaanaa tuntumaan kotiseudulta. Vanhempainyhdistyksen puheenjohtajana Leenalla oli mahdollisuus tutustua koko koulupiiriin asukkaisiin.

Leenan työura jatkui sitten Turun alueen henkilöstöravintoloita operoineen Fazer Cateringin/Amican esimiestehtävissä aina eläkkeelle jääntiin asti. Hänellä oli kontakteja myös presidentinlinnan tarjoilua hoitaneeseen hovimestariin ja hän pääsi, etiketit hyvin tunteen, mukaan lukuisten valtiovierailujen tarjoilutöihin aina Kekkosesta Niinistöön sekä Presidentin Linnassa että Kultarannassa.

Kaanaan asuntomessujen edellä Raision kaupunki järjesti matkailuopaskurssin ja auktorisoituna oppaana hän on sen jälkeen jatkuvasti kouluttautuneena toiminut eri kohteissa oppaana. Kultarannan puistotaidenäyttelyt ovat olleet Leenan opastamia. Eräs hänen harastuksistaan on Pohjola Norden kansalaisjärjestö ja sen noin 180 jäsenen Raisio/Naantali paikallisyhdistyksen puheenjohtajana hän on toiminut monta vuotta.

”Työt takana ja elämä edessä” oli Leenan motto toistakymmentä vuotta sitten. Uuden elämänvaiheen hän aloitti ilmoittautumalla avoimeen yliopistoon taidehistorian kurssille. Tämän jälkeen esim. keskiaikaisten kirkkojen taidearteet ovat avautuneet hänelle aivan uudella tavalla. Taideteosten ja niiden taustojen kertominen vierailijaryhmille onkin ollut hänelle mieluista tehtävä.

Maatalon tyttären kotiympäristön työt, karjanhoidosta erilaisiin käsistöihin ovat hänelle tuttuja. Ehkä eräs syy heidän kotitalon valinnalleen olikin tilalla sata vuotta sitten tarvittujen talousrakennusten olemassaolo. Pihapiiristä olivat ennen löytyneet tilat lehmille, hevoselle, porsaille kun kanoillekin. Niinpä heillä oli joskus kesäpossukin ja lampaita

sekä kanoja omaksi tarpeeksi, melkein kuin tanskalaisella maajussilla. Nyt tallissa majaillee yhden hevosvoiman sijaan niitä muutamia kymmeniä.

Korona-aika on jättänyt opastustehtävät vähiin ja nyt on aikaa omiinkin töihin. Mattolempi kangaspuissa on jo valmiina ja keittiöremontti menossa. Ei merkkiäkään luovuttamisesta.

Missä sitten sijaitsee Vainiontie, jossa Leena asuu? Orkolantietä Naantalin ”pikatie” ali Satulavahantielle ja melkein Vantontielle asti, siellä haarautuu Vainiontie, jonka Raision kaupunkikin lienee unohtanut. Ei ole kunnallista vesijohtoa eikä viemäriä eikä Leenan mukaan ole väliäkään. Hyvin täällä pärjätään näinkin ja asukkaat tuntevat toisensa ja naapuriapua annetaan ja saadaan.

Viime vuoden kesäretkellä saimme nauttia Leenan asiantuntevasta opastuksesta Saariston rengastien kiertäneellä bussimatalla. Toivotaan saavamme nauttia pirteän Leenamme opastuksista edelleen.

Esko Lehtinen

Leena Kortesalo

Vanton pihapiiri 2020

Iso agilityhalli

Vanton Tilan koulutushallit

Vanton Tila sijaitsee Raision ja Naantalin rajalla, Nesteen jalostamon naapurissa. Tilan sijainti on rauhallinen ja ympäriltä löytyy hyvät ulkoilumaastot.

Vanton koulutushallien, virallisesti Vanto Areenan tarina alkoi vuonna 2009, kun ponien ratsastusmaneesiksi rakennetusta tilasta alkoi tulla kyselyitä, vuokraimmeko sitä koirien koulutukseen.

Tästä saimme pikkuhiljaa idean lähteä rakentamaan koirien koulutukseen sopivaa tilaa.

Vuosien varrella kysynnän kasvaessa toiminta on laajentunut kolmeksi erilliseksi halliksi.

Tilalla on nykyään kaksi keinonurmipohjaista agilityhallia. Entinen hevostalli on muutettu lämpimäksi koulutushalliksi, jonka pohjana on messumatto. Parhaillaan tilalle on rakenteilla uusi koulutustila, jossa voi harrastaa mm. hajutyöskentelyä.

Halleissa on järjestetty vuosien varrella hyvin monenlaisia koulutuksia ja tapaamisia mm. kaninäyttelyitä, frettitapaamisia, agilitykilpailuja, pentutapaamisia, koiratanssia, doboa ja koirien kognitiotestejä.

Haluamme pitää koulutushallit avoinna kaikille, jotta mahdollisimman monella olisi mahdollisuus koiraharrastukseen matalalla kynnyksellä.

Meillä voit harrastaa itsenäisesti, omassa tutussa porukassa tai sitten ohjatuilla tunneilla.

On ollut todella ihana huomata, kuinka paljon paikka kokoa yhteen koiraharrastajia viikoittain. Kuulemme usein positiivista palautetta ympäristöstä ja sen idyllistä sekä rauhallisesta sijainnista jossa on hyvä harrastaa.

Tervetuloa!

**toivottavat Henna ja Tanja
Vanton Tilalta**

Joulun tunnelmaa
maalaismiljöössä

PUTTIKKI
VANHA-VANTO

Vantontie 68, Raisio www.vanhavanto.com

Intohimona maku!

”Vaikka makuasioista ei sovi kiistellä, meidän intohimonamme on maku!”, hehkuttaa Pian Pakarin ja Bistron yrittäjä Pia Lehtola. Pian silmissäkin leiskuu intohimo, kun hän kertoo yrityksen alkutaipaleesta koronakevään lapsena, joka on lunastanut paikkansa Kaanaantien päässä niin paikallisten kuin kauempaakin poikkeavien asiakkaiden arjessa. Pia kiitteleekin vuolaasti yrityksen saamasta lämpimästä vastaanotosta mm. kaanaalaisten keskuudessa.

Pia on toiminut aiemminkin yrittäjänä, business-couchina ja pikaruoka-alalla. Unelmaanaan hänellä oli perustaa ravintola Espanjaan, pois Suomen kilpailluilta markkinoilta. Omien sanojensa mukaan sitten iski viidenkymppin villitys ja, kun oikeat henkilöt sparrasivat sekä sopiva toimitila löytyi, liikeidea muovautuikin leipomon ja ravintolan yhteiskonseptiksi, Pian Pakariksi ja Bistrokseksi.

Liiketilän remontointi vei pari kuukautta ja toukokuun puolivälissä 2020 oli avajaisten aika. Viisikymmentäpaikkaisen Bistron ensimmäinen viikko sujui vauhdikkaasti, vaikka istuvia asiakkaita ei palveltukaan. Annokset

pakattiin ajan hengen mukaisesti asiakkaiden mukaan ja samalla tuli opittua tehokkuutta. Sitten Bistron lounaasta on kehkeytnyt suosittu myös paikan päällä nautittuna.

Leipomon tuotteet ovat Pian mukaan käsi-työtä ja niitä toimitetaan myös alueen kauppoihin myytäväksi. Erityisinä hittituotteina ovat mm. sämpylät, joiden valikoimaa pyritään laajentamaan vastaamaan asiakkaiden toiveita. Tyytyväinen asiakas on avainasemassa ja siksi omien leipomotuotteiden käyttö Bistron puolella takaa palautteen saannin sekä jatkuvan kehitystyön.

Pia puhuu kauniisti työntekijöistään työperheenä, jossa hänen arvostamansa tiimityö näkyy ja toimii. Jokaisella on oma paikkansa ja jokaisen työpanos on tärkeä. Pia iloitsee yli kymmenhenkisen tiiminsä yhteishengestä ja vertaakin työyhteisöään sinfoniaorkesteriin, jossa yhteinen into on löytynyt helposti ja pikku hiljaa sävelet selkiytyvät.

Miia Suominen

Syys-lokakuun vaihteessa Pian Pakarissa vietettiin Oktoberfestejä.

**Pian Pakari
& Bistro**

**Arkeen kuuluvat myös
hyvät maut.**

Palvelemme edelleen normaalisti turvallisuudestasi huolehtien. Syö paikan päällä tai osta mukaan. #supportyourlocal

**Marraskuussa
aikuiset
syövät meillä
hampurilaisen
lasten
hinnalla**

**Bistroburger ja ranskalaiset
9,90 € (norm 12,90 €)**

100 g 100% naudanlihapihvi, jääsalaattia, suolakurkku, marinoitu punasipuli, tomaatti, talon majoneesi, tarjoillaan ranskalaisten tai lisäkesalaatin kera. Tarjous voimassa 28.11. asti.

AITO - PAIKALLINEN - INTOHIMONA MAKU

www.pianpakari.com

**Vuorenpääkatu 1, Raisio
Puhelin: 050 534 4412**

Topias Jokinen

Topias Jokinen -kuivan maan kiekkosankari

Kaanaan oma kasvatti, 18-vuotias Topias Jokinen aloitti frisbeegolf-uransa vuonna 2015. Ensimmäisiin kisoihin Topias osallistui heti seuraavana vuonna ja sitä myöden menestystä onkin tullut niin PGDA-kisoissa kolmentoista voiton verran kuin SM-kisoissa (joukkuef-

risbeegolfin kulta ja pronssi sekä parifrisbeegolfin pronssi).

Topias kertoo lajin viehätyksen perustuvan itsensä haastamiseen. Harjoittelu on omatoimista ja epäonnistumisten sattuessa voi vain katsoa peiliin. Topias onkin laatinut oman treeniohjelmansa, jonka heittohar-

joituksia voi seurata vaikka Jaakolan kentällä. Hän väläyttääkin kentän ympäristön sopivan heittoalueeksi, johon sopisi kuudesta yhdeksään koria. Tästä hän voisi Kaanaan omakotiyhdistys ottaa seuraavan projektikohteensa. Onhan Topias ollut mukana suunnittelemassa Nousiaisten

rataa yhdessä lohjalaisen frisbeegolfgurun Raimo Sokan kanssa.

Kotiratanaan Topias pitää läheistä Suopellon rataa ja suosikkiratanaan Talia. Harjoittelun ohella hän kiertää kotimaan kenttiä niin lähellä kuin kaukaakin. Voikin sanoa, ettei Topiaksella ole päivää ilman kiekkoa!

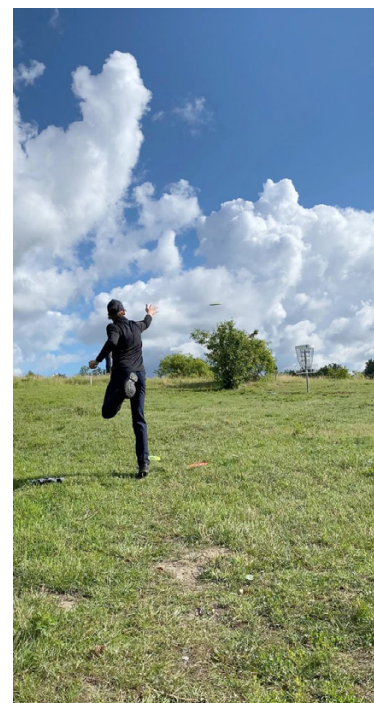
Menestyäkseen frisbeegolfajalta vaaditaan liikkuvuutta ja tietenkin perusurheilullisuutta. Topias nimeää vahvuudekseen heittojen varmuuden ja tasaisuuden sekä puttaamistarkkuuden. Pääpeli on myös suuressa roolissa, tiukoissa tilanteissa hermojen on kestävä ja virheiden sattuessa otetta peliin ei saa menettää.

Vuosi 2019 toi Topiakselle tullessaan selän rasitusmurtuman ja pakotti nuoren miehen hetkeksi jättämään kiekot bägiin. Vuoden 2020 haasteet jokainen tietäneekin, mikä tarkoitti rasitusvammastaan toipuneelle Topiakselle kisatonta alkukevättä. Omatoiminen harjoittelu kuitenkin jatkui ja kesän korvalta taitojaan pääsi jo mittaamaan lukuisissa kotimaan kisoissa ilman yleisöä tosin. Syksyllä kisoja edelleen järjestettiin ja yleisökin pääsi niitä seuraamaan. Talvella Topiaksen piti lähteä kuukaudeksi pelaamaan Jenkeihin, mutta matka ymmärrettäväs-

ti siirtyi tulevaisuuteen.

Topias on asettanut tavoitteekseen selviytyä lukio-opinnoista kolmessa ja puolessa vuodessa, jotta hän pystyy panostamaan myös rakkaaseen lajiinsa. Hän haluaa nauttia pelaamisesta, voittaa ja kehittyä tasaisesti kaikilla osa-alueilla jatkuvalla treenaamisella.

Miia Suominen

Kuva: Topias Jokisen arkisto

Kuvat: Lauri Jaakkola

Felipe spurttasi Suomen huipulle

Nuoren yleisurheilijan polku ei aina kulje samaa reittiä. Kaanaassa perheensä kanssa asuva 17-vuotias Felipe Kylmänen on seurannut läheltä naisten kotimaiselle pikajuoksuhuipulle jo nuorena nousseen isosiskonsa Johannan harjoituksia. Välillä jopa osallistuen mukaan. Yleisurheilukentät Suomessa ja ulkomailla ovatkin tulleet tutuiksi Felipeille. Mutta 8-vuotiaana tehtyä lyhyttä lajikokeilua lukuun ottamatta Felipe on tyytynyt kulkemaan harjoitus- ja kisamatkoilla Johannan tukijoukoissa.

Kolumbiassa syntynyt ja vuonna 2010 Suomeen yhdessä siskonsa kanssa adoptoitu Felipe pelasi yleisurheilun sijaan muutamia vuosia RaiFu:n junioreissa jalkapalloa. Breakdance ja karate kulkivat siinä

sivussa lyhyen ajan mukana. Viime vuosina Felipe on harrastanut hiukan Crossfitiä ja käynyt kuntosalilla. Talvella Felipe osallistui muutamia kertoja Janne Keräsen valmennusryhmän yleisurheiluharjoituksiin Kupittaa urheiluhallilla. Felipe edustaa Raision Kuulaa, vaikka treenit ovat jatkuneet syksyllä samassa Turunseudun Kenttäurheilijoiden ryhmässä. Talven ja kevään harjoitusten myötä Felipe rohkaistui tänä kesänä kilpailemaan.

Siskonsa tavoin Felipeille on siunaantunut pikajuoksuun hyvin sopivia ominaisuuksia: nopeita lihassoluja ja räjähtävää voimaa. Jo pienellä harjoittelulla kesän tulokset olivat erinomaisia. Turussa pidetyissä parayleisurheilun SM-kisoissa Felipe otti neljä SM-kultaa T20

-luokassa (100m, 200m, 400m ja keihäs). Mestaruuksien lisäksi Felipe teki kesän kisoissa kaksi Suomen ennätystä tuossa luokassaan. 100 metriä kulki Turussa 11,86 ja 200 metriä Lempäälän Seuracupin finaaliissa 24,83. Jatkossa Felipe saatetaan nähdä enemmän myös 400 metrin matkalla. Tuo matka on nimittäin ainoa T20 -luokan lyhyempi juoksulaji parayleisurheilun arvokisoissa ja paralympialaisissa. Felipe on kuitenkin vielä enemmän innostunut pikamatkoista.

”Se vain on kivaa, kun saa juosta täysillä. Pikamatkoilla ei väsy niin paljon kuin pitkällä matkalla ja telineistä lähtö on hauskaa”, Felipe toteaa.

Felipe Kylmänen ja Johanna Kylmänen

Sivu 12 tehtävän vastaukset: Haikari: 9, Isovuori: 8, Jaakkola: 11, Järviiniitty: 6, Kaanaanranta: 17, Kattelus: 16, Lausmäki: 3, Lietsala: 1, Orkola: 14, Paikkari: 4, Pellonperä: 10, Rauhala: 12, Satulavaha: 15, Sommaro: 7, Tammisto: 13, Tuuvala: 2, Vanto: 18, Viherjäinen: 19, Vuotama: 5

ENKELI GROUP
TAIVAALLISEN HYVÄÄ RUOKAA

Hoidamme perhejuhlat Viherlahdessa ja Raisiossa

Yhteydenotot: eija.riihilahti@enkeligroup.fi

050-4876288

R1, R2 PETÄSMÄKI - KAANAA	
T = Linja R1 Raisiontiä. N = linja R2 Nesteentietä. X = Käy telakan pohjoisportilla.	
Ajoaika n. 27 min	
TUNNIT	MAANANTAI - PERJANTAI / MÅNDAG - FREDAG 21.9.20 - 25.4.21
6	10Tx
7	10T
8	10T
9	10T
10	10T
11	10T
12	05N
13	05N
14	05N
15	05N
16	05Nx

PETÄSMÄKI - Honkakatu - Sairaarakatu - Voudinkatu - Kerttulantie - /
Linja R1: Raisiontie - Tikanmaankatu - Kallastenkatu - Tikankatu - Kaanaantie -KAANAA
Linja R2: Raisiontie - Nesteentie - (Telakkatie - Nesteentie -) Kaanaantie -KAANAA
Länsilinjat Oy

201, 203 TURKU - KAANAA - NAANTALI - MERIMASKU - VELKUA	
N = Linja 201 Naantaliin. V = Linja 203 Velkuulle. Kp = Ajetaan koulupäivinä.	
Ajoaika Naantaliin n. 33 min	
TUNNIT	MAANANTAI - PERJANTAI / MÅNDAG - FREDAG 21.9.20 - 25.4.21
15	25N
16	10Nkp 30v

R1, R2 KEO - KAANAA	
T = Linja R1 Raisiontiä. N = linja R2 Nesteentietä. X = Käy telakan pohjoisportilla.	
Ajoaika n. 17 min	
TUNNIT	MAANANTAI - PERJANTAI / MÅNDAG - FREDAG 21.9.20 - 25.4.21
6	20Tx
7	23T
8	23T
9	23T
10	23T
11	23T
12	18N
13	18N
14	18N
15	18N
16	18Nx

201, 203 NAANTALI - KAANAA - TURKU	
Ilman merkkiä = Linja 201. V = Linja 203. Kp = Linja 201, ajetaan koulupäivinä.	
Ajoaika Turkuun n. 35 min	
TUNNIT	MAANANTAI - PERJANTAI / MÅNDAG - FREDAG 21.9.20 - 25.4.21
7	00v 18kp
8	18

KESKUSTA T82 - Linnankatu - Brahenkatu - Ratapihankatu -
Koulukatu - Naantalin pikatie - Naantalintie - Raisionlahdentie -
Kaanaantie - Raisiontie - Aurinkotie -NAANTALI

Koe uudistunut

Kaanaan GRILLI KIOSKI

Laadukkaat annokset jokaisen makuun!

Ma-To 10:30-20:00

Pe 10:30-21:00

La-Su 12:00-21:00

Kaanaanrannantie 2 Raisio
P. 040 7215602

HELPOMPIA PESULAPALVELUITA!

Täyden palvelun pesulan lisäksi Clean Pesulapalveluilla on myös tuotteiden ja palveluiden verkkokauppa. Myynnissä mm. laaja valikoima Fiini naturally ja Soledo tuotteita. Poikkea toimipisteessämme tai tilaa pesulapalvelut ja tuotteet kotiinkuljetuksena. Helposti!

Clean
Pesulapalvelut Oy

Huuhkajantie 2, 21210 Raisio, 02 - 439 8770
www.cleanpesulapalvelut.fi

MEILLÄ MYÖS SUOSITTUJA
FIINI NATURALLY TUOTTEITA!

MIKÄ MITTA!

*Hauska lasten kasvumitta ja
muitakin kivoja lahjoja osoitteessa
www.alisanihmemaa.fi*

ALISAN IHMEMAA
VASTUULLINEN VERKKOKAUPPA

PS. Säästä postikulut, hae paikan päältä Huuhkajantie 2, Raisio / Cleanpesulapalvelut

**Yksityinen perhepäivähoitaja
Kaanaassa**

Teppo Salminen
Puh. 040 9617 368
pphteppola@gmail.com

Katso lisää facebookista: PPH Teppola

TÄYDEN PALVELUN AUTOKORJAAMOSI

- ✓ MÄÄRÄAIKAISHUOLLOT VALMISTAJAN OHJEIN, TAKUU SÄILYY
- ✓ MOOTTORIN ÖLJYNVAIHTO AIKAA VARAAMATTA
- ✓ AUTOMAATTIVAIHTEISTON HUOLTO
- ✓ ILMASTOINTIHUOLTO
- ✓ KATSASTUS
- ✓ NELIPYÖRÄSUUNTAUS
- ✓ RENKAAT JA VANTEET
- ✓ RENKAIDEN KAUSISÄILYTYS; RENGASHOTELLI
- ✓ SIJAISAUTOPALVELU

Autohuolto

Vähäheikkiläntie 55, TURKU
Puh. 044 423 2900
Avoinna ark. 8-17, la 9-14

plus.fi

*Siivous ja kiinteistöhuolto
Sirpa Nevalainen*

Luotettavaa siivousta

Puh. 0400 786 101

Myymälässämme tarjolla yli 100 erilaista siivoukseen
liittyvää tuotetta.

Tervetuloa!

Os. Torikuja 2, 21200 Raisio

Kysy arvonnäyttämistä siivouksesta

www.sirpanevalainen.fi

**PARTURILIIKE
MARIKA LAMMI**

PARTURILIIKE
Marika Lammi
HIUSTENLEIKKU 14€
Myös muut hiusalan työt edullisesti
Otan vastaan myös iltaisin!
puh. 045 310 8654
www.parturimarika.fi

**TURUN
TIMANTTISAHANUS OY**

**MIKA
BUTTERLIN**

Lampitie 12
21120 RAISIO

0400 713 388
mika.butterlin@gmail.com

APTEEKKI

RAISION YKKÖSAPTEEKKI

Ark **9-20**

La **9-18**

Su **12-16**

Asiointi kätevästi
Raisio Centerissä,
palvelemme joka päivä.
**Liity kanta-asiakkaaksi,
se kannattaa!**

Todella monipuolisesti:

- korut, ketjut, sormukset
- pöytähopeaa: eri sarjat
- tinat ja kristallit
- Kalevala-korut
- erilaiset kummitlahjat

*Kauniisti
pakattu tuote
on mukava
saada ja antaa*

Kultaseppä Veikko Suominen oy
Neuvokatu 1, Kaanaa
ark. 9-19
p. 4397 050

Raision Talotekniikka

Lämpöpumput ja LVI

- Toshiba ilmalämpöpumput
- Toshiba Ilves ilma-vesilämpöpumput
- Nibe maalämpö

Pyydä ilmainen tarjous kohteeseenne

Raisiontalotekniikka 040-5477137
www.raisiontalotekniikka.fi

Sorat, mullat, vaihtolavat, nostotyöt ja kuljetukset

Kuljetus Simola Oy

Lampitie 10, 21210 Raisio | 0400 907 557

Nyt on aika tilata
**katto-
remontti!**

Kattavaa palvelua!

KYMPPI-KATTO

**Joustavat
maksuehdot**

alk.
99 €/kk

Soita ja tilaa esittely kotiisi!

Toimisto 02 435 8006 Edustajat: Juuso Ikonen 0400 385 597, Niklas Linna 0400 214 288

Nyt on aika tilata
**ikkuna-
remontti!**

PARHAAT
ASENNUSAJAT
VARATAAN
JUURI NYT!